

BS
3555
E3

225341

Dir

The University of Chicago
Libraries

HARVARD THEOLOGICAL STUDIES
IV
THE GOSPEL MANUSCRIPTS
OF THE
GENERAL THEOLOGICAL
SEMINARY

BY

CHARLES CARROLL EDMUNDS, D.D.

PROFESSOR OF THE LITERATURE AND INTERPRETATION OF THE NEW TESTAMENT
IN THE GENERAL THEOLOGICAL SEMINARY, NEW YORK

AND

WILLIAM HENRY PAINE HATCH, Ph.D., D.D.

PROFESSOR OF THE LITERATURE AND INTERPRETATION OF THE NEW TESTAMENT
IN THE EPISCOPAL THEOLOGICAL SCHOOL, CAMBRIDGE, MASSACHUSETTS

CAMBRIDGE
HARVARD UNIVERSITY PRESS
LONDON: HUMPHREY MILFORD
OXFORD UNIVERSITY PRESS

1918

HARVARD THEOLOGICAL STUDIES

HARVARD THEOLOGICAL STUDIES

EDITED FOR THE
FACULTY OF DIVINITY
IN
HARVARD UNIVERSITY

BY
GEORGE F. MOORE, JAMES H. ROPES,
KIRSOPP LAKE

CAMBRIDGE
HARVARD UNIVERSITY PRESS
LONDON: HUMPHREY MILFORD
OXFORD UNIVERSITY PRESS
1918

HARVARD THEOLOGICAL STUDIES

IV

THE GOSPEL MANUSCRIPTS
OF THE
GENERAL THEOLOGICAL
SEMINARY

BY

CHARLES CARROLL EDMUNDS, D.D.

PROFESSOR OF THE LITERATURE AND INTERPRETATION OF THE NEW TESTAMENT
IN THE GENERAL THEOLOGICAL SEMINARY, NEW YORK

AND

WILLIAM HENRY PAINE HATCH, Ph.D., D.D.

PROFESSOR OF THE LITERATURE AND INTERPRETATION OF THE NEW TESTAMENT
IN THE EPISCOPAL THEOLOGICAL SCHOOL, CAMBRIDGE, MASSACHUSETTS

CAMBRIDGE
HARVARD UNIVERSITY PRESS

LONDON: HUMPHREY MILFORD

OXFORD UNIVERSITY PRESS

1918

THE HARVARD
UNIVERSITY PRESS

BS3555

E3

N.T. Sem.

COPYRIGHT, 1918
HARVARD UNIVERSITY PRESS

PREFACE

WE have collated and studied three minuscule codices of the gospels belonging to the General Theological Seminary in New York, and the results of our labors are presented herewith. We desire to express our hearty thanks to Professors George Foot Moore, James Hardy Ropes, and Kirsopp Lake, members of the Faculty of Divinity in Harvard University, for reading the manuscript of our work and for making certain valuable suggestions.

CHARLES CARROLL EDMUNDS
WILLIAM HENRY PAINE HATCH

NEW YORK, January 12, 1918.

CONTENTS

	I	PAGE
THE HOFFMAN MS.	.....	8
	II	
CODEx 2346	.....	34
	III	
THE BENTON MS.	.....	50

THE GOSPEL MANUSCRIPTS OF THE GENERAL THEOLOGICAL SEMINARY

THE General Theological Seminary in New York has in recent years acquired three valuable minuscule manuscripts of the gospels. The first of these was purchased and presented to the Seminary by Mr. Samuel Verplanck Hoffman in 1911. The second was bought in 1913, the funds for the purpose having been provided by several friends of the Seminary and by the Society for the Promotion of Religion and Learning. The third was brought to America by the Rev. George Benton, an early missionary of the Protestant Episcopal Church in Crete, who is said to have obtained it at Canea in that island. It was for many years in the possession of his son, the Rev. A. A. Benton. In 1913 it was given to the General Theological Seminary by the Rev. W. L. H. Benton, a son of the latter, who is a graduate of the Seminary, as his father and grandfather were before him.

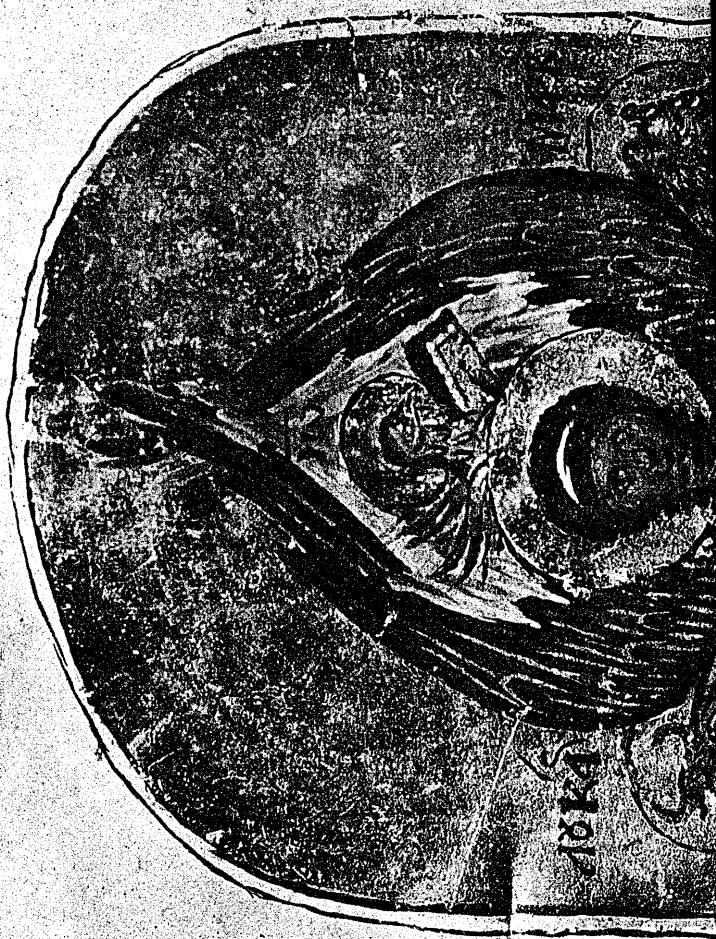
I

THE HOFFMAN MS. (GREGORY 2324)

THE Hoffman manuscript was bought from Dr. Joseph Martini, a New York bookseller, in 1911. Nothing is known of its history before it came into his possession. It is written on fine vellum, is in excellent condition, and contains 315 folia and six pictures. The loss of one leaf has caused a lacuna extending from Mt. 2, 22 (ἐπὶ) to 3, 9 (ἀβραάμ¹), but otherwise the codex is complete. Twenty-four leaves are prefixed, of which sixteen are coarse parchment and eight paper. The quires are numbered and consist of the usual eight leaves (15½ cm. × 11 cm.). The letters are minute, and are beautifully and clearly made with brown ink on lines ruled with a stylus. Pairs of boundary lines frame each page on both sides and at the top and bottom. The quires are numbered in the lower outside corner of the page, but no catchwords (*exclamantes*) are given. The letters ΩΤΘΗ . . . ΤΑ, the remains of a cruciform pressmark, are still legible on the edges of the leaves. The text is written in single columns of 18 or 19 lines. The numbers and titles of the κεφάλαια, which are the work of two scribes of nearly the same date, are in a minuscule hand. One of these writers, who slopes his letters to the right, employs a brilliant red ink of the same sort as that used in touching up the text; the other writes in ink of a purplish tone and slopes his letters to the left. The initials, which are ordinarily minuscule in shape, are filled in with vermilion, and the same color is often used to adorn the prolonged tails of letters like ρ. Subdivisions of the text are indicated by ∴ in red. The conventional emblem of each evangelist appears in colors, chiefly red and blue on a gold background, before the several gospels. In the two remaining pictures, one before Mark and the other before John, the four emblems are combined in one symbolic figure. At the beginning and end of each gospel are conventional designs resembling interwoven ribbons of red, blue, and yellow. The pictures and the ornamentation are probably contemporary with the manuscript.

[illegible]

194

χρὸς ἐξ ἑαυτοῦ ἡ αἴτια τὰ μὲν διότι τοιοῦτα
ἦσαν τῶν ἐκείνων· οὐ γὰρ ἔστι αἰτία τῶν ἐκ
καίρων αἰτιῶν; οὐ γὰρ ἐστὶν ἐκείνων

·Ελευσιν· καὶ ἐλθέτω αὐτοῖς· μετὰ ὅλῳ
χρυσῷ ἐρχομαι· ναῦται τοῦ μέδοντος ἐλθῆ·
ἡμεῖς τὴν καλὴν ἡμε· οὐχὶ νῆαται τὴν ἡμε

χρυσῷ καὶ τῇ· οὐ γὰρ ἐστὶν ἐλθῶντες·

Ὁ εὐαγγέλιον· οὐδὲ ἐστὶν ἐλθῶντες·
ἐλθῶντες· ἀλλ' ἐλθῶντες ἐλθῶντες·
εἰς τὸν ἵστον· αὐτοῖς ἐλθῶντες·

ἐλθῶντες αὐτοῖς· ἐλθῶντες ἐλθῶντες·
ἐλθῶντες ἐλθῶντες· ἐλθῶντες ἐλθῶντες·

ἐλθῶντες ἐλθῶντες· ἐλθῶντες ἐλθῶντες·
ἐλθῶντες ἐλθῶντες· ἐλθῶντες ἐλθῶντες·

ἐλθῶντες ἐλθῶντες· ἐλθῶντες ἐλθῶντες·
ἐλθῶντες ἐλθῶντες· ἐλθῶντες ἐλθῶντες·

ἐλθῶντες ἐλθῶντες· ἐλθῶντες ἐλθῶντες·
ἐλθῶντες ἐλθῶντες· ἐλθῶντες ἐλθῶντες·

ἐλθῶντες ἐλθῶντες· ἐλθῶντες ἐλθῶντες·
ἐλθῶντες ἐλθῶντες· ἐλθῶντες ἐλθῶντες·

ἐλθῶντες ἐλθῶντες· ἐλθῶντες ἐλθῶντες·
ἐλθῶντες ἐλθῶντες· ἐλθῶντες ἐλθῶντες·

ἐλθῶντες ἐλθῶντες· ἐλθῶντες ἐλθῶντες·
ἐλθῶντες ἐλθῶντες· ἐλθῶντες ἐλθῶντες·

του υγι

του μετασ

του λυ

του μετα

του μετα

του μετα

του μετα

του μετα

του μετα

του μετα

του μετα

του μετα

του μετα

του μετα

του μετα

του μετα

του μετα

του μετα

του μετα

του μετα

του μετα

του μετα

The codex is bound in the purple velvet often employed to cover the books of high ecclesiastics. The front is ornamented with a silver-gilt plate, suggesting the workmanship of the sixteenth century.¹ In the centre Christ is seen rising from the tomb. An adoring angel stands on the left, and below on the right are two half-prostrate soldiers. In the corners are the four evangelists. Twelve stones (a rose-cut diamond, three carbuncles, three sapphires, three turquoises, and two corals) are set in the margin. There are two engraved clasps of silver-gilt, and on the back of the volume are four bosses representing the cherubim. There are no prologues or epilogues for any of the gospels. Lists of κεφάλαια precede Mark, Luke, and John, but the list for Matthew is missing. For Luke and John the usual 83 and 18 are given; but for Mark there are 49, *περὶ τοῦ μυστικοῦ τύπου* being inserted as κεφάλαιον 46. The numbers of the τίτλοι, together with those of the lections and Eusebian canons, are in the margin, although the tables themselves are not given. At the end of the Fourth Gospel the following invocation is addressed to John: Ἰωάννη παρθένε καὶ θεολόγε εὐαγγελιστὰ καὶ φίλε τοῦ κυρίου τοῦ γράψαντος πρόστηθι ἐν ᾧρα δίκης.

The opening words of the ecclesiastical lections are written in a faded red at the top or bottom of the pages on which they occur, and the words ἀρχή and τέλος ordinarily mark the place in the text. The twenty-four leaves prefixed to the gospels contain a synaxarion which differs only slightly from that given by Scrivener (*A Plain Introduction to the Criticism of the N. T.*, 1894, I, pp. 80 ff.). The change from coarse parchment to paper after page 16 appears to have been occasioned merely by convenience, since it occurs in the middle of the lessons for the sixth week of Luke, and the handwriting is the same in both portions. The Gospels for the week known as ἡ τυρίνη or ἡ τυροφάγος are the last given. The text of the "tags," which mark the beginning and ending of the lections, differs in some instances from that of the manuscript and from the Textus Receptus. The synaxarion is certainly later than the gospel text, and may date from the fifteenth or sixteenth century.

Alpha is usually of the normal shape, but occasionally it has the stroke on the right greatly prolonged and drawn from left to right.

¹ MM. de Voynich and Kekelian, however, declare that the cover is a modern imitation, probably made in Constantinople.

Beta is always like *u*. Gamma and delta are very rarely uncial. Epsilon commonly resembles *b*, but sometimes is like a small *c* with the stroke extended somewhat to the right. Eta is nearly *h*, but is occasionally uncial. Iota is never adscript or subscript; and when it follows a vowel with which it does not combine to form a diphthong, it has the diaeresis. Theta is a moderately long oval with the cross-stroke extending beyond the sides and bent slightly downward at the ends. Kappa is of the usual shape in a few instances, but ordinarily it resembles *u* with the first stroke greatly lengthened. In lambda for the most part the first stroke is prolonged; often, however, the first stroke is short and the second is prolonged and bent backward. Mu and nu are almost exactly alike, the uncial forms occurring rarely. Sigma *lunatum* is frequent, and in the ending *oc*, especially at the end of a line, *o* is written in the bosom of *c*. Phi is closed, with a loop above at the end of the perpendicular line. Psi is flattened. Omega is like a figure 8 laid on its side. The tails of letters like mu or rho have a dot or a small hook at the bottom on the right. The interrogation mark is seldom and inconsistently used. The high, middle, and low punctuation points are all employed, the middle infrequently. Ν ἐφελκυστικόν is added constantly, even when it is not demanded by a following vowel. Only common words, like *θεός*, *κύριος*, etc., are abbreviated.

The manuscript is not dated, but on palaeographical grounds we assign it to the tenth century.

The text of the Hoffman MS. is of the ordinary "Syrian" type. The following readings are not given in the critical apparatus of Scholz, Tischendorf, or von Soden: Mt. 17: 11 (ἀποκαθιστᾶ); 17: 19 (εἶπον κατ' ἰδίαν); 18: 25 (ομι αὐτόν); 24: 44 (προσδοκεῖτε); 26: 59 (γραμματεῖς *pro* πρεσβύτεροι); Mk. 6: 22 (ομι τῆς θυγατρὸς); 6: 56 (ἐπορεύετο); 8: 10 (πλοῖον *add* εὐθέως); 9: 13 (ἐν ἑαυτῷ *pro* αὐτῷ); Lk. 3: 23 (ὥς ἐνομίζετο ὦν); 3: 35 (σαγαῦ); 10: 11 (ὕμιν *add* ἐκ τῶν ποδῶν ἡμῶν); 11: 7 (κλίνην *pro* κοίτην); 12: 51 (ομι ὅτι); 20: 45 (ἀκούσαντος); Jn. 17: 6 (ομι ἐκ τοῦ κόσμου). The following readings are attested by very few other authorities: Mt. 15: 19 (ομι κλοπαί with 472 only); 20: 23 (ὁ ἐγὼ πίνω *pro* μου¹ with 1293 and 1574); 20: 24 (ιακώβου καὶ ἰωάννου *pro* τῶν δύο ἀδελφῶν with Γ only); Mk. 9: 50 (ἀρτύετε with 1434 only); 11: 29 (ἐρωτήσω with 579 only); 14: 3 (ομι νάρδου πιστικῆς with 248 only); Lk. 9: 18 (ἐγένετο δέ *pro*

καὶ ἐγένετο with sah only); Jn. 8: 20 (ταῦτα add δέ with 145 only); 16: 1 (*om hunc versum* with 235 and Ev. 47); 19: 39 (*om ὥσεί* with Ath and Thdrt).

MATTHEW ¹

1, 6 σολομωνα	5, 33 ἐρρηθη
13 ἐλιακιμ (<i>bis</i>)	38 ἐρρηθη
14 αχιμ (<i>bis</i>)	39 <i>om</i> σου
2, 1 ιερουσαλημ	42 τω θελοντι
2 ιδομεν	43 ἐρρηθη
6 ἐξ ου <i>pro</i> εκ σου	44 τοις μισουσιν
9 ιδον	46 <i>om</i> και
11 ιδον <i>pro</i> ευρον	47 φιλους <i>pro</i> αδελφους
3, 12 <i>om</i> αυτου ³	6, 5 γονιαις
16 ιδεν	πλατιων
4, 10 υπαγε add οπισω μου	<i>om</i> αν
13 ναζαρεθ	6 θυρα
νεφθαλιμ	14 αψηση <i>pro</i> αφησει
15 νεφθαλιμ	15 υμων add ο ουραuiος
16 ιδεν	αψηση <i>pro</i> αφησει
18 <i>om</i> ο ιησους	16 <i>om</i> οτι
ιδεν	18 <i>om</i> εν τω φανερω
21 ιδεν	24 μαμωνα
22 <i>om</i> ευθεις	7, 2 μετριθησεται
5, 15 οικεια	5 απο <i>pro</i> εκ ²
17 νομησητε	9 επιδωση
19 διδαξει (<i>bis</i>)	10 η απτε και
ουτως <i>pro</i> ουτος	επιδωση
20 υμων η δικαιοσυνη	11 διδοναι <i>in marg</i>
21 ἐρρηθη	12 ουτως <i>pro</i> ουτος
27 ἐρρηθη	13 απαγου (<i>sic</i>)
<i>om</i> τοις αρχαιοις	14 τι <i>pro</i> οτι
28 αυτην <i>pro</i> αυτης	24 τους λογους <i>in marg</i>
31 ἐρρηθη	αυτω <i>pro</i> αυτον
<i>om</i> δε	φρονημω
32 πας ο απολυων <i>pro</i> ος αν	οικειαν
απολυση	25 προσεπεισων

¹ The collations in the present study are based on Scrivener's *Novum Testamentum Textus Stephanici* A.D. 1550 (Cambridge and London, 1887). Abbreviations are expanded, and differences of accent and punctuation are not noted. It has also seemed advisable to make no mention of the use or omission of ν *εφελευστικόν* or of s in the adverb οὕτως.

- 7, 29 γραμματεῖς *add* αὐτῶν
 8, 4 μωυσης
 5 *om* τῷ ἰησοῦ
 8 λογῶ
 12 ἐξωτερὸν
 13 ἐκατονταρχῆ
 14 ἰδεν
 15 διηκονῆ αὐτῶ
 20 φῶλαιους
 κλιναι
 23 *om* τὸ
 25 *om* αὐτοῦ
 29 συ *pro* σοι ἰησοῦ
 32 κριμνον
 9, 2 ἀφεονται
 3 γραμματαιῶν
 4 ἰδῶς *pro* ἰδῶν
 5 *om* γὰρ
 ευκοποτερον
 εἰπειν¹ *add* τῷ παραλυτικῷ
 ἀφεονται
 ἐγειρε
 7 αὐτοῦ *supra script*
 9 *om* ὁ ἰησοῦς
 11 ἐσθιει *add* καὶ πίνει
 13 ἀλλὰ
 17 ἀμφοτεροὶ
 18 εἰσελθὼν *pro* ἐλθὼν¹
 27 υἱὸς
 33 *om* ὅτι
 36 ἐσκυλμένοι *pro* ἐκλελυμένοι
 ἐριμμένοι
 ὡς *pro* ὡσει
 10, 3 λεβαιοὺς
litt δ *secunda vocis* θαδδαιοὺς
supra script
 4 ἰσκαριοῦς
 5 σαμαριτῶν
 8 *om* νεκροὺς ἐγείρετε
 9 κτισθῆ
 10 πείραν
 10, 10 ραβδούς
 τοῦ μισθοῦ *pro* τῆς τροφῆς
 14 ἐκτειναῖατε
 15 γομορῶν (*corr* *ex* γομορρῶν)
 16 ὡσει *pro* ὡς αἱ
 19 *om* δοθησεται . . . λαλήσετε
 23 ἐκ τῆς πόλεως ταύτης
 25 ἐπεκαλεσάν
 28 φοβείσθε *pro* φοβηθῆτε¹
 32 *om* ἐν²
 34 νομήσητε
 11, 16 παιδιοὺς
 ἀγορά
 20 ἠρξάτο *add* ὁ ἰησοῦς
 αἱ πλείσται δυνάμεις αὐτοῦ
 ἐγένοντο
 21 χοραζεῖν
 ἐγενομεναι *pro* αἱ γενομεναι
 22 ἀνεκτωτερον
 23 ἐγενομεναι *pro* αἱ γενομεναι
 24 ἀνεκτωτερον
 27 παρεδῶθη
 12, 3 *om* αὐτοὺς
 5 σαβασιν
 6 *om* ὅτι
 μείζον
 8 *om* καὶ
 10 χεῖραν
 12 σαβασιν
 13 ἀπεκατεσταθῆ
 18 ἡρετῆσα
 19 ἐρησει
 πλατιαῖς
 21 *om* ἐν
 25 ἰδῶς
om ἐρημονται . . . ἐαυτῆς
 27 ἐβαλλει *pro* ἐβαλλῶ
 οἱ υἱοὶ . . . ἐβαλλουσι *in ras*
 28 ἐν πνεύματι θεοῦ ἐγώ
 29 ἀρπασαί
 32 τῷ αἰωνί τούτῳ

- 12, 33 επιγινωσκεται
 35 *om* της καρδιας
     om τα
 38 γραμματαιων
 41 νηνευται
 42 σολομωνος (*bis*)
 44 ελθων *pro* ελθον
 47 *om hunc versum*
 48 μοι *pro* μου²
 49 *om* αυτου²
 13, 2 καθισαι *pro* καθησθαι
     4 πετεινα *add* του ουρανου
     8 επεσεν *in marg*
 13 συνιωσιν
 14 *om* επ
     om η²
 15 ιασομαι
 17 ιδον
 23 καλην γην
 25 ζηζανια
 26 *om* και²
 27 *om* σω
     om τα
     ζηζανια
 28 συλλεξομεν
 29 ζηζανια
 30 αφετε *add* ουν (*supra script*)
     om τω
     ζηζανια
 32 μειζον *add* παντων
 33 εκρυψεν
 36 ζηζανιων
 38 ζηζανια
 40 ζηζανια
     καιεται
 44 *om* παντα
 47 βληθηση
 48 αναβηβασαντες
 52 τη βασιλεια *pro* εις την βασι-
     λειαν
 54 εκπλησσεσθε
- 13, 56 παντα ταυτα
 14, 3 *litt* τη vocis την *in ras*
     7 δουναι αυτη
 12 ελθοντες *pro* προσελθοντες
     απελθοντες *pro* ελθοντες
 14 ιδεν
 20 πληρις
 34 γενησαρεθ
 15, 1 *om* οι
     2 οταν *add* τον
     εσθιουσιν
     5 εαν *pro* αν
     7 ησαιας περι υμων
 17 εις³ *add* τον
     αφεδρωνα
 19 πονηροι *add* φθονοι
     om κλοπαι
 22 *om* αυτω
 25 προσεκυνησεν
     βοηθη
 30 *om* τυφλους
 31 ακουοντας *pro* λαλουντας
 32 ειπε *add* αυτοις
     ημεραι
 37 πληρης
 39 μαγαδalan
 16, 1 *litt* δ *secunda vocis* σαδδου-
     καιοι *supra script*
     4 καταλειπων
     8 *om* αυτοις
 11 αρτων
     υμιν *add* αλλα
 12 *om hunc versum*
 13 καισαριας
 20 *om* ιησους
 21 γραμματαιων
 22 ιλεος
 23 επιστραφεις
 24 ακολουθητω
 28 εστηκοκοτων (*sic*)
     ειδωσι

- 16, 28 την βασιλειαν του θεου εληλυ-
θιαν εν δυναμει *pro* τον
υιον . . . αυτου
- 17, 3 μωυσης
4 ποιησομεν
μωυση
ηλια μιαν
5 *eti add* δε
9 *ek pro* απο
11 αποκαθιστα
12 εγνωσαν
13 *om* του βαπτιστου
14 αυτον *pro* αυτω²
16 αυτω *pro* αυτον¹
17 διεστραμενη
19 προσηλθοντες
ειπον κατ ιδιαν
20 *om* εκει
24 *om* αυτων
25 κινσον
- 18, 1 μειζον
4 ταπεινωσει
μειζον
6 *eis pro* επι
8 αυτον *pro* αυτα
eis την ζωνην εισελθειν
11 ανθρωπου *add* ζητησαι και
13 αυτο *pro* αυτω
14 εμπροσθε του πατρος *in ras*
15 ελλεξον (*sic*)
16 σεαυτου *pro* σου
18 *an pro* εαν (*bis*)
19 παλιν *add* αμην
25 *om* αυτον
28 επνηγε
ei ti ωφειλεις pro μοι οτι
οφειλεις
29 σοι αποδωσω
30 ωφειλομενον
31 απαντα
34 ωφειλομενον
- 18, 35 ουρανιος
19, 3 *om* οι
om αυτω²
5 καταληψει
πατερα *add* αυτου
7 μωυσης
8 μωυσης
9 *om* ει
γαμησει
γαμων *pro* γαμησας
10 γυναικος *add* αυτου
11 δε *add* ιησους
12 και εισιν εννουχοι . . . υπο
των ανθρωπων *post* και εισιν
εννουχοι . . . των ουρανων
εννουχησαν
om ο δυναμενος χωρειν χω-
ρειτω
17 *eis την ζωνην εισελθειν*
24 *om* δε
τρυμαλιας *pro* τρυπηματος
εισελθειν *pro* διελθειν
25 *om* αυτου
26 λεγει *pro* ειπεν
om εστι²
29 οστις *pro* ος
20, 3 *om* την
ιδεν
4 και εκεινοις
αμπελωνα *add* μου
7 *om* οτι
αμπελωνα *add* μου
21 ενωνυμων *add* σου
22 πινω *pro* μελλω πινειν
23 ο εγω πινω *pro* μου¹
om μου³
om υπο του πατρος μου
24 ιακωβου και ιωαννου *pro* των
δυο αδελφων
25 *om* οτι
26 *estai pro* εστω

20, 27 *εσται pro εστω*
 31 *om hunc versum*
 21, 3 *αποστέλλει*
 7 *om και επεκαθισεν επανω*
     αυτων
 8 *εν τη οδω τα ιματια αυτων*
 11 *ναζαρεθ*
 14 *χωλοι και τυφλοι*
 15 *om οι*²
 16 *κατηρτησω*
 21 *ποιησητε*
 27 *υμιν λεγω*
 28 *om μου*
 29 *μεταμεληθης*
 30 *ετερω pro δευτερω*
 33 *om τις*
 41 *εκδωσεται*
 42 *γονιας*
     υμων (litt v in ras) pro
     ημων
 44 *om και*
 22, 7 *και ακουσας pro ακουσας δε*
 11 *ιδεν*
 13 *χειρας και ποδας*
 24 *μωνσης*
 27 *om και*
 31 *om υμιν*
 37 *εφη pro ειπεν*
 45 *δαβιδ add εν πνευματι*
 46 *αποκριθηναι αυτω*
 23, 2 *μωσεως corr ex μωυσεως*
 4 *δε pro γαρ*
 5 *παντα δε litt τα et vox δε*
     supra script
 6 *δε pro τε*
     πρωτοκλησιαν
 10 *om υμων*
 13 *περισσωτερον*
 14 *αφειετε*
 18 *αν pro εαν*
 21 *εν αυτω pro αυτον*

23, 23 *αποδεκατονται*
     ταυτα add δε
 25 *παροψιδος add του πινακος*
 26 *εσωθεν pro εντος*
 27 *παρομιαζετε*
 34 *om ιδου*
 36 *υμιν add οτι*
     παντα ταυτα
 24, 2 *om ιησους*
 3 *το pro του*¹
 7 *επ pro επι*¹
 14 *om τουτο*
 17 *τα pro τι*
 18 *το ιματιον*
 20 *om εν*
 27 *om και*²
 33 *ταυτα παντα*
 36 *om της*²
     om μου
 38 *γαρ supra script*
 44 *προσδοκειτε*
 45 *φρονημος*
     οικειας pro θεραπειας
 47 *αυτου τοις υπαρχουσιν*
 49 *τε pro δε*
 25, 2 *om αι*
 3 *αυτων pro εαυτων*¹
 9 *ου μη pro ουκ*
     rasura post μαλλον
 13 *εν η ο υιος του ανθρωπου ερχε-*
     ται in marg a posteriori
     manu
 19 *λογον μετ αυτων*
 24 *ανθρωπος ει*
 30 *εκβαλετε*
     εξωτερων
 31 *om αγιοι*
 32 *συναχθησονται*
 35 *litt σα vocis επεινασα supra*
     script
     εποτησατε

- 25, 37 *ιδομεν*
εποτησαμεν
- 38 *οτι δε*
ιδομεν
- 39 *οτι δε*
ιδομεν
- 44 *οτι αυτω*
ιδομεν
- 26, 4 *δωλω κρατησωσιν*
 7 *πολυτιμου pro βαρυτιμου*
 9 *εδυνατο*
 18 *δε add ιησους*
 20 *δωδεκα add μαθητων*
 26 *ευχαριστησας pro ευλογησας*
 35 *απαρνησωμαι*
ομοιως add δε
- 36 *ερχετε*
γηθησμανι
καθησατε
αν pro ου
προσευξομαι
- 38 *αυτοις add ο ιησους*
- 39 *ουκ pro ουχ ως*
- 40 *αυτοις pro τω πετρω*
- 42 *πιω αυτο*
- 43 *ευρεν*
- 44 *οτι παλιν*
παλιν pro εκ τριτου
- 45 *οτι αυτου*
- 52 *οτι σου*
- 55 *εν τω ιερω διδασκων*
- 58 *ηκολουθη*
- 59 *γραμματεις pro πρεσβυτεροι*
θανατωσωσιν αυτον
- 67 *litt ι vocis εκολαφισαν in ras*
εραπισαν
- 70 *αυτων pro παντων*
- 71 *ιδεν*
αυτοις pro τοις
- 75 *οτι του²*
αλεκτωρα
- 26, 75 *τρεις*
απαρνησει
- 27, 2 *πηλατω*
 3 *litt ου vocis ιουδας supra*
scripsi
- 4 *οψη*
- 9 *ων pro ον*
- 13 *πηλατος*
- 17 *litt ι vocis πιλατος in ras*
- 22 *litt ι vocis πιλατος in ras*
- 23 *οτι λεγοντες*
- 24 *litt ι vocis πιλατος in ras*
- 31 *οτι αυτον³*
- 33 *ο εστιν κρανιου τοπος*
- 34 *οινον pro οξος*
- 35 *οτι ινα . . . κληρον*
- 39 *οτι αυτον*
- 41 *πρεσβυτερων και γραμμα-*
ταιων και φαρισαιων
- 42 *πιστευσωμεν επ*
- 43 *οτι νυν*
- 44 *ονειδιζον*
αυτον pro αυτω²
- 46 *εγκατελειπες*
- 50 *οτι παλιν*
- 55 *οτι απο¹*
- 58 *πηλατω*
πηλατος
- 60 *μεγα*
- 62 *πηλατον*
- 65 *πηλατος*
- 28, 3 *ωσει pro ως*
 7 *πορευθησαι*
 8 *οτι και¹*
εξελθουσαι add δε
- 9 *αυτοις pro τοις μαθηταις*
αυτου
οτι ο
- 14 *πεισωμεν*
ποιησωμεν
- 15 *διεφημεισθη*

MARK

- 1, 6 δε *add* ο ¹⁰⁵
 7 ερχετε
 9 ναζαρεθ
 10 ιδεν
     ως *pro* ωσει
 12 ευθως —
 14 οτι τον —
 16 ιδεν
     αυτου *add* του σιμωνος —
     αμφιβαλλοντας
 17 αλεις ανθρωπων γενεσθαι
 19 ιδεν
     δικτυα *add* αυτων —
 24 συ *pro* σοι
     ναζαρινε
 35 απηλθεν *add* ο ιησους
 37 σε ζητουσιν
 38 και εκει
 44 μωυσης
 2, 1 εισηλθεν παλιν
     5 αφεονται
     6 *rasura post litt ε vocis* γραμ-
         ματεων
     8 ουτως *add* αυτοι
     9 αφεονται
         σου *pro* σοι
         εγειρε
         τον κραββατον σου
 10 ιδητε
     επι της γης αφιεναι
 11 εγειρε
 12 εναντιων
     εξιστασθε
     ιδωμεν
 14 ιδεν
 21 επιραπτει
     μηγε *pro* μη
     απ αυτου το πληρωμα
 23 οτι εν
- 2, 26 μετ αυτου *pro* συν αυτω
 3, 1 εξηραμενην
     3 εξηραμενην
         εγειρε
     6 εποισαν
     7 εις *pro* προς
         ηκολουθησεν
     8 σιδονα
     9 προσκαρτερει
 11 εθωρη
     λεγων
 12 φανερον αυτον
 14 *litt α vocis ινα* ¹ *supra script*
 27 ουδεις δυναται
     διαρπαση *pro* διαρπασει
 31 αδελφοι *add* αυτου
 32 περι αυτον οχλος
 34 αυτων *pro* αυτον
     ιδου
     35 μητηρ *add* μου
 4, 8 οτι εν ²
     9 οτι αυτοις
     10 αυτων *pro* αυτον ²
     11 οτι τα
     12 αφεθησεται
     17 *litt ει vocis ειτα in ras*
     18 οτι ουτοι εισιν ¹
     22 οτι τι
     24 μετριθησεται
     32 μειζον
     33 εδυνατο
     38 προιμνη
 5, 2 οτι εκ των μνημειων
     3 μνημασιν
         εδυνατο
     4 παιδαις
         απ *pro* υπ
         παιδας
         ισχυσεν αυτον

- 5, 6 *om απο*
 8 το πνευμα *supra script*
 9 *om λεγων*
 10 αυτον *pro αυτους*
 11 τω ορει
 12 παρεκαλουν
om παντες
 13 κριμνον
 14 *om τους χοιρους*
 26 αυτης *pro εαυτης*
 28 γαρ *add εν εαυτη*
 33 *om αυτω*²
 34 ηρηνην
 35 σκυλεις
 36 *litt φ vocis φοβου in ras*
 37 ακολουθσαι
 38 θορυβον *add και*
 40 παντας
 41 αυτης *pro του παιδιου*
εγειρε
 6, 2 *ina pro οτι*
γιωνται
 8 παρηγγελλεν
 11 εκτειναξατε
 14 ηρωδης *add την ακοην ιησου*
 15 *om η*
 17 *om τη*
 22 *om της θυγατρος*
 26 *litt ης vocis εβελησεν supra*
script
 27 σπεκουλατορα
 30 *om και*³
 31 ευκαιρουν
 33 *om οι οχλοι*
 34 ιδεν
 36 εαυτους
 38 *om και*¹
 44 *om ωσει*
 48 ιδεν
 49 εδωξαν
 50 ιδον
 6, 52 αυτων η καρδια
 53 γενησαρεθ
 54 επιγνωντες
 56 επορευετο
ηπτωντο
 7, 3 *litt ου vocis ιουδαιοι supra*
script
 4 εισιν *pro εστιν*
 11 μητρι *add αυτου*
 14 ακουσατε
 22 ασελγεια
 24 *om την*
 26 συροφοινικισσα
εκβαλη
 31 εξελθων *add ο ιησους*
 32 μογγιλαλον
 8, 1 *om ο ιησους*
 2 ημεραι
 3 ηκουσι
 7 και² *add ταυτα*
 8 εχορτασθησαν *add παντες*
 10 *om ευθεως*
πλοιον add ευθεως
 23 επιθης
 25 απεκατεσταθη
 26 *om τον*
 29 λεγεται
 33 δε *add ιησους*
 34 ακολουθητω
 35 *ean pro αν*¹
απολεση pro απολεσει
εαυτου ψυχην pro ψυχην
*αυτου*²
om ουτος
 36 ωφελησει *add τον*
 9, 1 *litt τι vocis οιτινες in ras*
 3 εγενοντο
ωσει pro ως
 4 μωυση
 5 μωυση
 6 ιδει

- 9, 6 λαλησει
 7 *om* λεγουσα
 8 ιδον
 9 ιδον
 12 καθως *pro* και πως
 13 εν εαυτω *pro* αυτω
 14 ιδεν
 18 εαν *pro* αν
 22 εις¹ *add* το
 23 *om* το
 24 απιστεια
 25 επισυντρεχει *add* ο
 28 δια τι *pro* οτι
 ουδ εδυννημεν
 38 *om* ο
 ιδομεν
 41 *om* τω
 42 εαν *pro* αν
 αυτο *pro* αυτω
 επι *pro* περι
 45 καλον *add* γαρ
 σε *pro* σοι
 47 *om* εισελθειν
 50 αρτυετε
 10, 3 μωυσης
 4 μωυσης
 8 σαρξ μια
 11 αυτη *pro* αυτην
 14 αφετε τα *in ras*
litt πα υοcis παιδια *in ras*
om και²
 16 ευλογει
 17 οδον *add* ιδου τις πλουσιος
om εις²
 19 *om* μη αποστερησης
 20 *om* αυτω
 μου *add* τι ετι υστερω
 21 *om* ιησους
 αυτω² *add* ει θελεις τελειος
 ειναι
 σε *pro* σοι
- 10, 21 *om* τοις
 24 *om* τεκνα
om τοις²
 25 *om* της (*bis*)
 27 *om* τω¹
 28 ηρξατο δε *pro* και ηρξατο
 29 και *add* ενεκε
 30 και³ *add* πατερα και
 μητερα
 31 *om* οι
 33 *om* τοις²
 35 *om* οι
 εαν *add* σε
 39 λεγουσιν *pro* οι δε ειπον
 40 *om* μου²
 43 υμων διακονος
 44 εαν *pro* αν
 47 *om* ο²
 49 *rasura post* αυτω
 εγειρε
 51 ο ιησους λεγει αυτω
 σοι θελεις ποιησω
 ραββουνι
 11, 2 ον *add* ουπω
 3 ειπει
 αποστελλει
 4 *om* τον
 8 εν τη οδω (*bis*) *pro* εις την οδον
om δε²
 στιβαδας
 εστρωννουον *litt* εστρ *in ras*
 13 συκην *add* μιαν
 14 *om* ο ιησους
 15 και³ *add* τους
 16 διανεγκει (*litt* ει *in ras*)
 17 αυτον εποιησατε
 18 οι αρχιερεις και οι γραμματεις
 απολεσωσιν
 19 οταν
 20 ιδων
 22 αποκριθεις *add* ο

- 11, 24 εαν *pro* αν
 25 στηκετε
 26 ουρανιος *pro* εν τοις ουρανοις
   υμων² *add* λεγω δε υμιν αιτειτε
   και δοθησεται υμιν ζητειτε
   και ευρησετε κρουετε και
   ανοιγησεται υμιν πας γαρ ο
   αιτων λαμβανει και ο ζητων
   ευρισκει και τω κρουοντι
   ανοιγησεται
 29 ερωτησω
   καγω υμας
 31 διελογιζοντο
 32 *om* εαν
 33 αποκριθεις ο ιησους
 12, 2 δουλων τω καιρω
   5 δαιροντες
   αποκταινωντες
   6 εσχατον *pros* αυτοις
 14 μελλει
 19 μωυσης
   εξαναστησει
 20 επτα *add* ουν
   litt α *prima* *vocis* γυναικα
   in ras
 22 εσχατον
 26 μωυσεως
   του *pro* της
 27 *om* ο
   om θεος²
 28 παντων
 29 παντων
   om των
 30 *om* και εξ ολης της ψυχης σου
 32 ειπες
   om θεος
 33 *om* των²
 34 *litt* ι *vocis* ιδων *in ras*
 36 λεγει *pro* ειπεν¹
   πνευματι αγιω *pro* τω πνευ-
   ματι τω αγιω
 12, 39 πρωτοκλησιας
 43 βαλλοντων
 13, 2 αποκριθεις ο ιησους
   λιθον *pro* λιθω
 11 αγωσιν
   μεριμνατε
 23 απαντα
 25 αι² *supra script*
 27 ακρου¹ *add* της
 28 *om* αυτης
   ιδη *pro* ηδη
   κλαδος *add* αυτης
   om εστιν
 31 παρελευσεται
 32 *om* της²
 33 *litt* ν *vocis* αγρυπνειτε *supra*
   script et litt ειτ *in ras*
 14, 3 *om* ναρδου πιστικης
   5 εδυνατο
   6 εν μοι *pro* εις εμε
   9 αμην *add* δε
   εαν *pro* αν
 10 *om* ο¹
 14 αν *pro* εαν
 15 αναγαιον
 19 λυπεισθε
   om αυτω
 22 *om* φαγετε
 24 εκχυννομενον
 25 γεννηματος
 27 προβατα *add* της ποιμνης
 30 *om* *add* συ
 31 απαρνησωμαι (*corr ex* απα-
   νησωμαι α *posteriori manu*)
 32 γεθησθην
   προσευξομαι
 33 και³ *add* τον
 35 *litt* ν *vocis* μικρον *in ras*
 36 αβα
   απ εμου το ποτηριον
 40 καταβαρυνομενοι

- 14, 41 *om* τας
 43 ιουδας *add* ο ισκαριωτης
om ων
om των³
 46 τας χειρας αυτων επ αυτον
 49 διδασκων εν τω ιερω
 51 ηκολουθησεν
 53 αρχιερεα *add* καιαφαν
 οι γραμματεις και οι πρεσ-
 βυτεροι
 60 *om* το
 61 υιος *add* του θεου
 62 εκ δεξιων καθημενον
 65 ελαβον *pro* εβαλλον
 66 *litt* α *vocis* μια *in ras*
 68 ηρνησατο *add* αυτον
 69 παρεστωσιν
 70 ειπον *pro* ελεγον
 72 το ρημα ως *pro* του ρηματος
 ου
 15, 10 επεγινωσκε
 13 εκραξαν *add* λεγοντες

- 15, 14 περισσως
 εκραζον
 18 αυτον *add* λεγοντες
 ο βασιλευς
 25 τριτη ωρα
 31 *om* δε
 32 *om* του¹
 33 ενατης
 34 ενατη
 λιμα
om μου¹
 35 *om* *pro* ιδου
 40 *om* του¹
 47 τεθειται
 16, 2 μνημειον *add* ετι
 7 αλλα
 8 *om* ταχυ
 9 σαββατων
 10 απελθουσα *pro* πορευθεισα
 18 βλαψη
 19 κυριος *add* ιησους

LUKE

- 1, 2 παρεδωκαν
 8 εναντιον
 14 γενεσει
 χαρισονται
 17 ετοιμασαι *add* τω
 20 *rasura post litt* ο *vocis* τον
rasura post litt ο *vocis* καιρον
 22 εδυνατο
 28 σοι *pro* συ
 36 γηρει
 39 και αναστασα *pro* αναστασα
 δε
 44 το βρεφος εν αγαλλιασει
 50 εις γενεαν και γενεαν
 61 εκ της συγγενειας
 63 εθαυμαζον
 65 εγενετο δε *pro* και εγενετο

- 1, 65 αυτου *pro* αυτοις
 2, 7 *om* τη
 12 *om* τη
 20 ιδον
 21 αυτον *pro* το παιδιον
 22 μωυσεως
 25 ευσεβης *pro* ευλαβης
 ην αγιον
 26 ιδειν *pro* ιδη
 30 ιδον
 33 ην *add* ο
 36 επτα μετα ανδρος
 38 αυτη¹ *supra script* α *poste-*
riori manu
 39 *om* τα
 εαυτων *pro* αυτων
 42 αναβαινοντων

- 2, 44 συνωδια
συγγενευσιν
οτι εν³
- 51 τα ρηματα απαντα
- 3, 2 επι αρχιερεως
οτι του
- 10 ποιησωμεν
- 12 βαπτισθηναι add υπ αυτου
ποιησωμεν
- 13 μηθεν
- 14 ποιησωμεν
- 23 ως ενομιζετο ων
- 27 litt ω vocis ιωαννα supra
script
- 29 ματταθ
- 30 ιωαναν
- 32 βοος
- 35 σαγαυ
φαλεγ
- 37 ιαρεθ
- 4, 1 πληρης πνευματος αγιου
- 7 πασα
- 8 ειπεν αυτω
οτι γαρ
κυριον τον θεον σου προσκυ-
νησεις
- 9 οτι ο
- 14 οτι ο
- 15 παρα pro υπο
- 18 εινεκεν
ευαγγελισασθαι
- 20 ησαν οι οφθαλμοι
- 23 οτι τη (bis)
- 27 ναιεμαν
- 29 οτι της²
- 35 οτι το²
- 38 συναγωγης add ο ιησους
ηλθεν
οτι η
- 42 επορευετο
- 5, 2 ιδεν
- 5, 5 χαλασωμεν
- 6 πληθος ιχθυων
- 8 οτι του
- 9 litt ο vocis αυτον in ras
εν pro επι
- 11 της γης
- 14 μωνσης
- 18 επι add της
- 19 οτι δια¹
- 23 εγειρε
- 24 litt ει vocis ειδητε in ras
ο υιος του ανθρωπου εξουσιαν
εχει
επι in ras
εγειρε
- 26 ιδομεν
- 27 ιδεν pro εθεασατο
- 29 οτι ο
τω οικω
- 30 μετα add των
- 36 οτι επιβλημα²
- 38 αλλ
- 6, 1 οτι των
- 3 ο ιησους ειπεν προς αυτους
- 4 οτι ελαβε και
- 7 παρετηρουντο
οτι αυτον
οτι εν
θεραπευει
κατηγοριαν add κατ
- 8 ξηραμενην pro ξηραν
εγειρε
- 9 προς αυτους ο ιησους
αποκτειναι pro απολεσαι
- 10 αυτω pro τω ανθρωπω
απεκατεσταθη
οτι υγιης
- 11 ελαλουν
- 14 αυτου add και
- 23 χαρητε
- 26 οτι υμιν

- 6, 26 οι² *in ras*
 27 αλλα
 28 υμας *pro* υμιν
     om και
 30 *om* δε
 34 *om* οι
 35 *om* του
 38 *litt* ε *vocis* διδοτε *in ras*
     litt αι *vocis* δοθησεται *in ras*
     σεσαλευμενον και πεπισσε-
     μενον (*sic*)
     υπερεκχυννομενον
 45 *om* του³
     om της³
 7, 1 επειδη *pro* επει δε
 2 εμελλε
 4 λεγοντες *add* αυτω
     παρεξη
 7 αλλ
 10 εις τον οικον οι πεμφθεντες
 11 πολυς *add* της πολews
 12 *om* ην
 13 αυτην *pro* αυτη¹
 16 παντας
     εγειγερται
     αυτου *add* εις αγαθον
 21 *om* το
 22 ιδετε
     om λεπροι καθαριζονται
 24 μαθητων *pro* αγγελων
     τοις οχλοις *pro* προς τους
     οχλους
     litt ε *vocis* ανεμου *in ras*
 27 προσωπουτου (*sic*)
 31 *om* ειπε δε ο κυριος
 33 λεγουσι
 34 φιλος τελωνων
 38 του ιησου *pro* αυτου¹
 41 χρεοφειλεται
 47 αφεονται *pro* αφεωνται
 8, 8 εις *pro* επι
 8, 14 πεσων
 15 υπομονη *add* ταυτα λεγων
     εφωνει ο εχων ωτα ακουειν
     ακουετω
 16 την λυχριαν *pro* λυχριας
 18 εαν *pro* αν²
 19 εδυναντο
 22 εγενετο δε *pro* και εγενετο
 24 και προσελθοντες *pro* προσελ-
     θοντες δε
     επαυσατο
     γαληνη *add* μεγαλη
 25 *om* εστιν¹
     προς αλληλους λεγοντες
 26 αντιπερα
 32 βοσκομενη
     απελθειν
 33 εισηλθον
 34 γεγονος
     om απελθοντες
 38 *litt* λυ *vocis* εξεληλυθει *supra*
     scripti
 42 ωσει *pro* ως
 43 ιατροις *pro* εις ιατρους
 45 *om* και οι μετ αυτου
 47 *om* αυτω²
 49 σκυλε
 51 ελθων
 52 ου γαρ *pro* ουκ
     απεθανεν *add* το κορασιον
 54 παντας εξω
 56 παρηγειλεν (*sic*)
 9, 1 *om* μαθητας αυτου
 2 ιασθε
 3 μη *pro* μητε¹
     μη *pro* μητε²
 5 αποτειναξατε
 7 εγειγερται
 9 *om* ο
 11 γνωντες
 13 ιχθυες δυο

- 9, 18 *εγενετο δε pro και εγενετο*
μαθηται add αυτου
 19 *om τις*
 21 *παρηγγειλε add αυτοις*
λεγειν pro ειπειν
 22 *αναστηναι pro εγερθηναι*
 23 *ερχεσθαι*
αρνησασθω
om καθ ημεραν
 24 *απολεση pro απολεσει*
αυτος pro ουτος
 27 *αληθως add οτι*
οιτινες pro οι
γενσωνται
 28 *om τον*
 30 *μωυσης*
 32 *ιδου*
 33 *τρεις*
μιαν μωυση
 36 *om ο*
 38 *επιβλεψαι*
 39 *συντριβων*
 40 *εκβαλωσιν*
εδυνηθησαν
 41 *εως ποτε pro και²*
τον υιον σου ωδε
 42 *συνεσπαραξεν add αυτον*
 43 *litt ου vocis του supra script*
 47 *ειδως pro ιδων*
 48 *αν pro εαν*
 49 *ιδομεν*
om τα
 50 *καθ in ras*
υμων pro ημων (bis)
 55 *δε add ο ιησους*
 57 *εαν pro αν*
 58 *φωλαιους*
 59 *πρωτον απελθειν pro απελ-*
θοντι πρωτον
 62 *ο ιησους προς αυτον*
 10, 1 *δυο add δυο*
- 10, 2 *εκβαλη*
 3 *προβατα pro αρνας*
 5 *λεγεται*
 6 *om μεν*
υιος ειρηνης εκει
προς pro εφ
ανακαμψη
 8 *δεχονται*
 9 *ασθενουντας (litt εν in ras)*
 10 *litt χης vocis εισερχησθε in*
ras
 11 *υμιν add εκ των ποδων ημων*
(litt η in ras)
 13 *χοραζειν*
 14 *ανεκτωτερον*
 16 *ο² supra script*
 18 *litt ω vocis εθεωρουν in ras*
litt τα vocis σαταναν a pos-
teriori manu
 20 *om μαλλον*
 21 *πνευματι add τω αγιω*
 22 *om και στραφεις προς τους*
μαθητας ειπε
μοι παρεδοθη
 24 *ιδου*
 27 *σε αυτον pro σεαυτον*
 28 *αυτω add ο ιησους*
 32 *om ελθων*
ιδων add αυτον
 34 *επιβηβασας*
 36 *πλησιον δοκει σοι*
 40 *κατελειπεν*
 41 *ο ιησους ειπεν αυτη*
 11, 3 *δος*
 5 *ερει pro ειπη*
 6 *μοι pro μου*
 7 *ειπει*
om μου
κλινην pro κοιτην
 8 *οσον*
 11 *δε add εξ*

- 11, 11 η *pro* ει
 12 επιδωση
 13 οντες *pro* υπαρχοντες
 δοματα αγαθα
 15 βεελζεβουλ *add* τω
 δαιμονια *add* και αποκριθεις
 ειπεν πως δυναται σατανas
 σαταναν εκβαλλειν
 17 τα διανοηματα αυτων
 μερισθεισα
 επ *pro* επι
 19 αυτοι υμων κριται
 21 καθοπλισμενος
 22 σκευη *pro* σκυλα
 24 ευρισκων
 30 νηνευιται
 31 *litt* κ *prima* vocis κατακρινει
in ras
 32 νηνευιται
 33 κρυπτην
 34 η¹ *in ras*
 εσται *pro* εστιν²
 σκοτεινον *add* εσται
 36 μερος τι
litt η vocis φωτιζη *in ras*
 37 ερωτα
 42 ταυτα *add* δε
 44 *om* οι²
 49 *om* και³
 50 εκχυννομενον (*litt* ν *secunda*
supra scripti)
 51 αβελ *add* του δικαιου
 53 *om* ενεχειν και
 54 *om* και
 τι θηρευσαι
 12, 4 αποκτενοντων
 περισσον
 5 εχοντα εξουσιαν
 7 διαφερετε *add* υμεις
 9 εμπροσθε *pro* ενωπιον
 12 εκεινη *pro* αυτη
 12, 15 πασης *pro* της
 ουκ *add* εστιν
om εστιν
 16 ηυφορησεν
 18 *litt* γε vocis γενηματα *in ras*
 20 αφρον
 21 πλουτων *add* ταυτα λεγων
 εφωνει ο εχων ωτα ακουειν
 ακουετω
 22 *om* υμων
 25 *om* μεριμνων
 28 σημερον εν τω αγρω
 33 βαλλαντια
 35 αι οσφυες υμων
 38 και² *add* εαν
 και ελθων *pro* ελθη και
 39 *litt* ωρ vocis ωρα *in ras*
om αν²
 42 εσται *pro* εστιν
litt ι vocis φρονιμος *in ras*
 45 μου ο κυριος
 ελθειν
 49 επι *pro* εις
 50 οτου *pro* ου
 51 *om* οτι
 53 εφ υω πατηρ
 54 λεγετε *add* οτι
 56 του ουρανου και της γης
 58 βαλη
 13, 4 αυτοι *pro* ουτοι
 6 την παραβολην ταυτην
 τις ειχεν
 9 εκκοψης
 12 απολελυσαι *add* απο
 14 αυταις *pro* ταυταις
 15 υποκριται
 19 αυτου *pro* εαυτου
 20 *om* και
 22 εν *pro* εις
 26 αρξησθε
 27 *litt* ερ vocis ερει *in ras*

- 13, 29 *om απο*²
 31 *ταυτη pro αυτη*
 34 *τα εαυτης νοσσια*
 35 *om ερημος*
     om αμην
     λεγω δε
     ιδητε με
     om αν ηξη
 14, 5 *om αποκριθεις*
     ειπεν προς αυτους
     πεσειται
     om εν
 7 *πρωτοκλησιας*
 8 *κατακληθης pro κατακληθης*
     πρωτοκλησιαν
 10 *αναπεσε*
 11 *ο ante οτι*
     ο δε pro και ο
 15 *αριστον pro αρτον*
 17 *ερχεσθαι*
 21 *om ο δουλος εκεινος*
     τυφλους και χωλους
 24 *δειπνου add πολλοι γαρ εισι*
     κλητοι ολιγοι δε εκλεκτοι
 26 *αυτου pro εαυτου*¹
     ειναι μαθητης
 27 *ακολουθει pro ερχεται*
 29 *αυτω εμπαιζειν*
 32 *πορρω αυτου*
     eis pro προς
 33 *υπαρχουσιν αυτου*
 15, 1 *αυτω εγγιζοντες*
 33 *om οι*²
 4 *ενενηκονταενnea*
 5 *αυτου pro εαυτου*
 7 *ενενηκονταενnea*
     litt s vocis δικαιους in ras
     litt es vocis οιτινες in ras
 8 *litt ει vocis ζητει in ras*
 9 *συγκαλει*
 15 *litt θη vocis εκολληθη supra*
     script
- 15, 17 *πως οι*
 19 *om και*
 20 *αυτου pro εαυτου*
     ιδεν
 22 *om την*¹
 24 *μου ο υιος*
     *om και*²
 26 *om αυτου*
     τουτο pro ταυτα
 32 *εδει και αγαλλιασθηναι pro*
     και χαρηναι εδει
 16, 2 *om σου*²
 3 *με της οικονομιας pro την*
     οικονομιαν απ εμου
 5 *χρεοφειλετων*
     ειπεν pro ελεγε
 8 *γεενναν pro γενεαν*
 13 *δυνασθαι pro δυνασθε*
 14 *παντα ταυτα*
 15 *om εστιν*
 17 *om δε*
 18 *μοιχεται pro μοιχευει*¹
 22 *om του*
 29 *λεγει add δε*
     μωυσεα
 31 *μωυσεως*
 17, 3 *om εις σε*
 4 *και*² *add εαν*
     om επι σε
 7 *litt αι vocis ποιμαινοντα in*
     ras
     αναπεσε
 8 *ews add αν*
 9 *εκεινω τω δουλω*
     om αυτω
 10 *om οτι*¹
 17 *δεκα add ουτοι*
     om δε
 23 *om η*
     εκει add ο χριστος
 24 *υπο τον ουρανον pro υπ ουρα-*
     *νον*¹

- 17, 24 *om* εἰς τὴν ὑπ οὐρανὸν
om καὶ
25 πολλὰ παθεῖν αὐτὸν
26 *om* τοῦ¹
27 *litt* ν *prima vocis* ἐπὶνον
supra scripti
29 θεῖον καὶ πυρ
34 δύο ἐσονται
om ο¹
παραλαμβάνεται
18, 1 *om* καὶ¹
προσευχεσθαι *add* αὐτοὺς
ἐγκακεῖν
5 χηρὰν *corr ex* χεῖρα
7 ποιήσῃ
μακροβυίῃ (*sic*)
9 *om* καὶ¹
11 ο τελωνῆς οὗτος
13 τελωνῆς *add* ἀπο
om εἰς²
14 ἡ *add* γὰρ
15 *om* αὐτῷ
μαθηταὶ *add* αὐτοῦ
16 *litt* ἰου *vocis* τοιούτων *in ras*
20 *om* σου²
21 πάντα ταῦτα
24 τὸ χρῆμα
τῶν οὐρανῶν *pro* τοῦ θεοῦ
28 *om* ο
σοὶ *add* τί ἀρὰ ἐστὶ ἡμῖν
36 τί *add* ἀν
38 *om* ἰησοῦ
43 *om* ἰδὼν
19, 2 αὐτὸς *pro* οὗτος
om ἡν²
3 ἐδύνατο
4 *om* δι
ἐμέλλε
5 ἰδεν
7 ἰδόντες *add* αὐτὸν
8 ἰησοῦν *pro* κυρίου
19, 13 ἑαυτοῖς *pro* αὐτοῖς
ἐν ᾧ *pro* εἰς
23 *om* τὴν
27 τοὺτους *pro* ἐκείνους
29 *om* τὸ καλούμενον
τῶν ἀντιελαίων
30 ἀγαγετέ αὐτὸν
34 εἶπον *add* ὅτι
36 ἑαυτῶν *pro* αὐτῶν
37 ἰδὼν
40 κεκραξῶνται
44 λίθον *pro* λίθῳ
46 γεγραπταὶ *add* ὅτι
20, 1 *om* ἐν τῷ ἱερῷ
ἱερεῖς *pro* ἀρχιερεῖς
3 καγὼ ὑμᾶς
λογὸν ἐνα
7 μὴ *add litt* ι (*sic*)
10 ἀπεστείλαν *pro* ἐξαπέστειλαν
12 κακεῖνον *pro* καὶ τοῦτον
14 διελογισάμενοι
om δευτέ
18 *litt* κ *vocis* λικμησεί *supra*
scripti
19 οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ ἀρχιερεῖς
τὴν χεῖρα
20 ἐκκαθετοὺς
28 μωυσῆς
ἐξαναστήσει
31 ἑπτὰ *add* καὶ
σπέρμα *pro* τέκνα
34 ἐκγαμίζονται
35 ἐκγαμίζονται
36 *om* εἰσι²
37 μωυσῆς
41 λεγούσι *add* τινες
44 αὐτὸν κύριον
αὐτοῦ υἱὸς
45 ἀκούσαντος
46 πρωτοκλησίας
21, 1 ἰδεν

21, 2 ιδεν

om και

4 εβαλε *add* ταυτα λεγων εφω-

νει ο εχων ωτα ακουειν

ακουετω

6 λιθων *pro* λιθωου *add* μη8 εν *pro* επι

9 πτωθητε

12 παντων

14 θετε

15 η *pro* ουδε

17 δια το ονομα μου υπο παντων

22 πλησθηναι *pro* πληρωθηναι23 om εν³25 ηχους *pro* ηχουσης

30 om ηδη

33 παρελευσεται

34 βαρηθωσιν

αι καρδιαι υμων

κρεπαλη

αιφνιδως

35 της γης πασης

36 om ταυτα

38 *litt* ε *vocis* ωρθριζεν *in ras*

22, 3 om ο

4 om τοις²

αυτοις παραδω αυτον

5 αργυρια

10 ου *add* εαν

12 αναγαιον

17 δεξαμενος *add* το

εις εαυτους

18 πω *add* απο του νυν

γεννηματος

20 εκχυννομενον

24 φιλονικια

27 ουχ

29 om μου

30 καθισεσθε

32 στηρισον

22, 34 φωνηση

εως ου *pro* πριν ηom μη²

35 βαλλαντιου

36 βαλλαντιον

42 παρενεγκαι (*litt* αι *in ras*)

γινεσθω

47 om δε

αυτους *pro* αυτωντω *in ras*49 υπερι (*sic*) *pro* οι περι

53 εστιν υμων

54 om αυτον²

την οικιαν

ηκολουθη

57 om αυτον¹58 εφη *pro* ειπεν60 του πετρου *pro* αυτουom ο³61 φωνησαι *add* σημερον

62 om ο πετρος

63 αυτον *pro* τον ιησουν

64 om ετυπτον αυτου το προσ-

ωπον και

om αυτον²

om προφητευσον

65 *litt* α *vocis* ετερα *in ras*66 αυτων *pro* εαυτων70 ουν *pro* δε¹

23, 1 ηγαγον

2 εθνος *add* ημων

φορον

8 ικανου *add* χρονου

om πολλα

10 *litt* η *vocis* ειστηκεισαν *in ras*

11 om ο

om τω

12 εν¹ *in ras*

15 ανεπεμψεν

αυτον προς ημας

17 om *hunc versum*

23, 18 *om* τον
 26 *om* του¹
 34 ειπεν *pro* ελεγε
 36 αυτον *pro* αυτω¹
 42 *om* κυριε
 44 ενατης
 45 *litt* λ *vocis* ηλιος *in ras*
 46 παρατιθεται
     τουτο *pro* ταυτα
 51 και² *add* αυτος
     om και³ αυτος
 53 ουδεις ουδεπω
 54 *om* και²
     απεφωσκεν
 55 *om* και¹

24, 4 ανδρες δυο
     5 τα προσωπα
     9 παντα ταυτα
 10 μαρια² *add* η
     om αι²
 18 *om* εν¹
 20 αυτον παρεδωκαν
 24 *litt* ο *vocis* το *in ras*
     ιδον
 27 μυνσεως
 32 ελαλη
 37 πτωθηντες
 44 μυνσεως
 47 αρξαμενος

JOHN

1, 17 μυνσεως
     28 βηθανια *pro* βηθαβαρα
     29 *om* ο ιωαννης
     32 *litt* α *tertia vocis* καταβαινον
         in ras
         ως *pro* ωσει
 40 ιδον
     om δε
 42 *om* ο²
 43 *om* δε
 44 *om* ο ιησους
 46 ναβαηλ
     μυνσης
     ναζαρεθ
 47 ναζαρεθ
 48 ιδεν
 49 *om* ο
 51 οψη
 2, 2 *om* και¹
     4 και *ante* λεγει
 15 φραγγελιον
 17 καταφαγεται
 19 *om* ο
 22 *om* αυτοις

2, 23 εν¹ *add* τοις
 3, 2 αυτον *pro* τον ιησουν
     5 *om* ο
 10 *om* ο¹
 11 εορακαμεν
 12 πιστευσητε *pro* πιστευσετε
 14 μυνσης
 16 τον υιον αυτου *in marg*
 23 σαλημ (*corr ex* σαλειμ)
 25 ιουδαιου
 28 *om* μοι
 31 *litt* π *vocis* επανω *in ras*
 4, 3 *om* παλιν
     7 *litt* τλ *vocis* αντλησαι *in ras*
 13 *om* ο¹
 14 διψησει
 17 ειπεν *add* αυτω
 20 τω ορει τουτο (*sic*)
 21 οτι *pro* οτε
 27 θαυμαζον
 35 ετι *supra scripti*
 36 *litt* η *vocis* χαιρη *in ras*
 42 εγνωκαμεν *pro* οίδαμεν
 44 *om* ο

- 4, 45 εορακοτες
 50 αυτω² *add* ο
 51 ανηγγειλαν
     υιος *pro* παις
 5, 1 *om* ο
     2 λεγομενη
     3 κατεκειντο
     4 γαρ *add* κυριου
         εταρασσετο
     7 βαλη
     8 εγειρε
         κραβαττον
     9 κραβαττον
     10 κραβαττον
     11 κραβαττον
     12 κραβαττον
     37 πωποτε ακηκοατε
     45 μωυσης
     46 μωυσει
 6, 6 ημελλεν
     10 οι *add* ανθρωποι
         των αριθμων
     12 περισσευσαν (*sic*)
     13 εγεμησαν
     17 ηδει *pro* ηδη
     18 διηγηρετο
     21 την γην
     22 συνηλθεν
         πλοιον *pro* πλοιαριον²
     24 ιδεν
         om και¹
     26 ιδετε
     27 *rasura post* βρωσιν¹
     28 ποιωμεν
     29 *om* ο
     32 μωυσης
     33 διδους ζωην
     36 εορακατε
     39 απωλεσω
         αλλ
     40 εγω *add* εν
- 6, 44 αυτον² *add* εν
     45 *om* του¹
     46 εορακεν (*bis*)
     53 *om* ο ιησους
     54 αυτον *add* εν
     57 ζηση
     58 τρωγων *add* μου
     60 ο λογος ουτος
     61 *om* εν εαυτω
     63 λελαληκα
 7, 1 μετα ταυτα περιπατει ο ιησους
     10 εις την εορτην τοτε και αυτος
         ανεβη
     12 *om* δε
     13 των φοβων
     15 οιδεν γραμματα
     16 απεκριθη *add* ουν
     19 μωυσης
     21 *om* ο
     22 μωυσης
         μωυσεως
     23 μωυσεως
     30 εληλυθη
     31 ποιηση τουτων
     32 υπηρετας οι αρχιερεις και οι
         φαρισαιοι
     33 *om* αυτοις
     34 *litt* ε *ultima vocis* ζητησετε
         in ras
     35 ευρησωμεν
     38 *litt* ει *vocis* ειπεν *in ras*
     39 ημελλον
         om ο
     40 των λογων
     41 *om* δε
     50 προς αυτον νυκτος
     52 εγειγερται
 7, 53-8, 11 *om* hos *versus*
 8, 12 αυτοις ο ιησους
         περιπατηση
     14 *om* δε

- 8, 14 η *pro* και³
 19 *om* ο²
 20 ταυτα *add* δε
 26 λαλω *pro* λεγω
 33 απεκριθησαν *add* και ειπον
 38 εορακα
     α ηκουσατε *pro* ο εωρακατε
     του πατρος *pro* τω πατρι²
 39 *om* αν
 42 αλλα
 44 εκ¹ *add* του
 54 *oti* *add* ο
     ημων *pro* υμων
 56 ιδεν *pro* ειδε
 57 εορακας
 58 ειπεν *add* ουν
 9, 1 ιδεν
     γεννητης
     3 *om* ο
 15 μου επι τους οφθαλμους
 17 ανεωξεν
 18 *om* ουν
 19 ελεγετε *pro* λεγετε
 20 υμων *pro* ημων
 21 εαυτου *pro* αυτου²
 22 συνετεθηντο
 26 ουν *pro* δε
     ανεωξεν
 28 *om* ουν
     μωυσεως
 29 μωυσει
 30 *litt* θ *vocis* οφθαλμους *in ras*
 36 ειπε *add* και
 37 εορακας
 41 ειπεν *add* ουν
 10, 6 *litt* α *prima vocis* παροιμιαν
     in ras
     8 ηλθον *pro* εμου
 12 *litt* υκ *vocis* λυκος *in ras*
     om τα προβατα³
 13 μελλει
 10, 18 θηναι
 19 εγενετο παλιν
 22 *om* τοις
 23 *om* του
 31 λιθους παλιν
 32 ποιων
     εργων
     λιθαζεται
 33 *om* συ
 38 πιστευετε *pro* πιστευητε
 39 *om* ουν
     αυτον παλιν
 40 βαπτιζων το πρωτον
 41 εποιησεν σημειον
 11, 2 εαυτης *pro* αυτης
     7 μαθηταις *add* αυτου
     9 *om* ο
         litt α *vocis* εαν *supra script*
 11 εξυπνησω
 12 ουν *add* αυτω
     om αυτου
 15 αλλα
 20 *om* ο
 21 απεθανεν
 32 αυτου εις τους ποδας
 33 ιδεν
 40 οψη
 45 *om* οι
 48 υμων *pro* ημων
 54 *litt* ι *vocis* εφραιμ *supra script*
 12, 2 ανακειμενων συν *pro* συνανα-
     κειμενων
     3 *litt* ιξ *vocis* θριξιν *in ras*
     6 εμελλεν
     7 αυτην *add* ινα
         τηρηση
 12 *om* ο²
 13 *om* ο²
 18 *om* και
 26 τις διακονη

- 12, 28 πατερ *add* αγιε
 29 εστηκως
 34 *om* *oti* ²
 40 τη καρδια συνωσι *pro* νοησωσι
     τη καρδια
     επιστρεψωσιν
     ιασομαι
 41 ιδεν
 50 αυτη *pro* αυτου
 13, 1 ηλθεν
 15 δεδωκα
     ποιειτε *pro* ποιητε
 18 εγω *add* γαρ
     om την
 20 αν *pro* εαν
 23 εις *add* εκ
 25 αναπεσων
 26 εμβαψας *pro* βαψας
 30 *litt* ου *vocis* ουν *in ras*
 31 *om* ο ¹
 33 ζητησεται
 36 οπου *add* εγω
     *litt*σαι *vocis* δυνασαι *supra*
     script
 37 *om* ο
 38 φωνηση
 14, 7 εορακατε
     9 εορακως
     εορακεν
 14 *om* τι
 23 *om* ο ¹
     τηρηση
 27 *om* ου
 30 *om* τουτου
     ευρισκει *pro* ουκ εχει
 15, 2 φερων *pro* φερων ¹
     6 εις *add* το
     καιετε
 15 ουκ οιδεν ο δουλος (*voces* ουκ
     οιδεν *et* ο δουλος *litteris* B
     et A *supra scriptis nota-*
     tae sunt)
 15, 16 μεινη
     δωη
 24 εορακασιν
 16, 1 *om* *hunc versum*
     3 *om* υμιν
     7 γαρ *add* εγω
     8 ελγεξη (*sic*) (*litt* γ *in ras*)
 10 ου *pro* ουκ ετι
 13 λαληση *pro* λαλησει ²
 16 *om* εγω
 19 δε *pro* ουν
 20 χαρισεται
 22 εξετε
     χαρισεται
 23 ο εαν (*rasura post o*) *pro*
     οσα αν
 33 εχετε *pro* εξετε
 17, 2 εδωκας *pro* δεδωκας
     δωσει *pro* δωση
     6 *om* εκ του κοσμου
 11 ω *pro* ους
 13 εαυτοις *pro* αυτοις
 20 πιστευοντων
 18, 2 ηδη *pro* ηδει
     8 *om* ο
 11 *om* σου
 20 *om* τη
 25 ηρνησατο *add* ουν
 26 ιδον
 27 *om* ουν
     om ο
 31 δε *pro* ουν ²
 32 εμελλεν
 34 αλλος
     ειπεν
 36 *om* ο
 19, 2 αυτον *add* και ηρχοντο προς
     αυτον
 4 *om* ουν
 5 εξω ο ιησους
 6 ιδον

19, 6 σταυρωσον² *add* αυτον
 7 θεου υιον
 11 *om* ο¹
 12 εκραυγαζον *pro* εκραζον.
 εαυτον *pro* αυτον²
 13 τουτων των λογων
om του
 14 ην ως *pro* δε ωσει
 16 ηγαγον
 19 επεθηκεν
 20 ο τοπος της πολεως
 23 αραφος
 27 ο μαθητης αυτην
 28 ιδως
 30 δε *pro* ουν
 31 *om* η
 αυτον *pro* αυτων
 33 ιδον
 35 εορακως
 εστιν αυτου
 ινα *add* και
 39 *om* ωσει

19, 40 αυτω εν *pro* αυτο
 20, 8 ιδεν
 14 *om* και¹
om ο
 15 εθηκας αυτον
 16 ραβουνι
 21 αποστελλω *pro* πεμπω
 23 και κρατηνται *pro* κεκρατην-
 ται
 25 εορακαμεν
 28 *om* ο¹
 29 εορακας
om θωμα
 31 *om* ο¹
 21, 1 ο ιησους παλιν
 3 εξηλθον *add* ουν
 5 *om* ουν
 11 τοσουτον
 18 οτι *pro* οτε
 22 ερχωμαι
 23 ερχωμαι

II

CODEX 2346 (GREGORY)¹

Of the history of this manuscript we know nothing beyond the fact that Dr. Joseph Martini of New York, who sold it to the Seminary, bought the codex from two Greeks in January, 1913. The Greeks declared that it had been brought to America from the Laura on Mount Athos. The end of the manuscript is missing, and though there are brief marginal notes by various hands, there is nothing to indicate the identity of the scribe.

The codex is written on parchment of a coarse quality, and contains 273 folia (29 to 29½ cm. X 21 to 22 cm.). It is roughly bound in boards covered with red silk, and the binding has been done so carelessly that a number of leaves are misplaced. Some of them have been mutilated, apparently gnawed by mice, and some are discolored by water and age. The pages have been ruled with a stylus on one side, and the manner of the ruling indicates preparation for the marginal scholia. It is by no means improbable that the commentary was copied directly from the exemplar. There are no catchwords or quire numbers, nor are there any pressmarks. The ink is brown and the initials are in red. The letters are ordinarily clear and legible. In some cases they have been restored by a later hand, and occasionally erasures are found. The manuscript contains no miniatures or illuminations.

The following portions of the gospels are preserved: Mt. 17:10 (ὅτι ἡλίαν)—18:4 (οὐρανῶν); 18:12 (δοκεῖ)—21:33 (φραγμόν); 21:44 (τοῦτον)—24:6 (γενέσθαι); 24:21 (ἀπ' ἀρχῆς)—25:31 (ὅ[ταν]); 26:9 (παραθῆ[ναι]); 27:29 (πλέξαντες); 27:55 (τῷ ἰησοῦ) to the end of the gospel; Mk. 1:21 (ἐδίδασκεν)—2:13 (ἐξῆλ[θε]); 2:21 ([ἐπὶ] βλημα)—3:17 (ἀπὸ τοῦ); 7:28 ([ὑποκά]τω)—8:26 (τι[νί]); 8:36 (τί)—11:21 (αὐτῷ); 11:33 (ἀποκριθεῖς) to the end of the gospel; Lk. 1:8 (ἐγένε[το])—6:49 (οἰκίαν); 7:10 ([ἀσθε]ροῦντα)—12:54 (οὕτως); 13:6 (ἐλε[γεν])—18:11 (τελώνης); 18:22 (θησαυρόν) to the end of the

¹ Professor von Soden, shortly before his death, designated the manuscript A 16.

Εὐάναι τ' τω αἰ τ' αἰ οἰ τ' πρ' ωἰ

ἔδ' ἡλσθη καὶ οἱ τ' πρ' ωἰ ἑαυτοῦ στήν' ἡμῶν τ' σαμμεαὶ τ' ὠφθαλμοῖς
αὐτ' στήν' ἡμῶν τ' ὠφθαλμοῖς τ' ὠφθαλμοῖς τ' ὠφθαλμοῖς τ' ὠφθαλμοῖς
καὶ ῥοῦ δ' αἰ τ' μὲν τ' ἡσ ἀρ' αἰ τ' ὠφθαλμοῖς τ' ὠφθαλμοῖς τ' ὠφθαλμοῖς

ἡσ ἀρ' αἰ τ' ὠφθαλμοῖς

ἡσ ἀρ' αἰ τ' ὠφθαλμοῖς

ἡσ ἀρ' αἰ τ' ὠφθαλμοῖς

ἡσ ἀρ' αἰ τ' ὠφθαλμοῖς

ἡσ ἀρ' αἰ τ' ὠφθαλμοῖς

ἡσ ἀρ' αἰ τ' ὠφθαλμοῖς

ἡσ ἀρ' αἰ τ' ὠφθαλμοῖς

ἡσ ἀρ' αἰ τ' ὠφθαλμοῖς

ἡσ ἀρ' αἰ τ' ὠφθαλμοῖς

ἡσ ἀρ' αἰ τ' ὠφθαλμοῖς

ἡσ ἀρ' αἰ τ' ὠφθαλμοῖς

ἡσ ἀρ' αἰ τ' ὠφθαλμοῖς

ἡσ ἀρ' αἰ τ' ὠφθαλμοῖς

ποσ' ὅσον ἔβη καὶ αὐτὸν· ἀλλ' ἔ

ποσ' ὅσον ἔβη καὶ αὐτὸν· ἀλλ' ἔ

ποσ' ὅσον ἔβη καὶ αὐτὸν· ἀλλ' ἔ

ποσ' ὅσον ἔβη καὶ αὐτὸν· ἀλλ' ἔ

ποσ' ὅσον ἔβη καὶ αὐτὸν· ἀλλ' ἔ

ποσ' ὅσον ἔβη καὶ αὐτὸν· ἀλλ' ἔ

ποσ' ὅσον ἔβη καὶ αὐτὸν· ἀλλ' ἔ

ποσ' ὅσον ἔβη καὶ αὐτὸν· ἀλλ' ἔ

ποσ' ὅσον ἔβη καὶ αὐτὸν· ἀλλ' ἔ

ποσ' ὅσον ἔβη καὶ αὐτὸν· ἀλλ' ἔ

ποσ' ὅσον ἔβη καὶ αὐτὸν· ἀλλ' ἔ

ποσ' ὅσον ἔβη καὶ αὐτὸν· ἀλλ' ἔ

ποσ' ὅσον ἔβη καὶ αὐτὸν· ἀλλ' ἔ

[illegible]

[illegible][illegible]

ἰσχυρὸν καὶ ἰσχυρὸν
μη μὴ· ἀλλ' ἰσχυρὸν
τὸ πνεῦμα καὶ ἡ ἐκ
τῆς ἐκκλησίας καὶ
ἐκ τῆς ἐκκλησίας·

καὶ αὐτὸς ἀποδοῦναι
ἐκ τῆς ἐκκλησίας·
ὅτι αὐτὸς ἀποδοῦναι
ἐκ τῆς ἐκκλησίας·
ὅτι αὐτὸς ἀποδοῦναι
ἐκ τῆς ἐκκλησίας·
ὅτι αὐτὸς ἀποδοῦναι
ἐκ τῆς ἐκκλησίας·
ὅτι αὐτὸς ἀποδοῦναι
ἐκ τῆς ἐκκλησίας·

ἰσχυρὸν καὶ ἰσχυρὸν
μη μὴ· ἀλλ' ἰσχυρὸν
τὸ πνεῦμα καὶ ἡ ἐκ
τῆς ἐκκλησίας καὶ
ἐκ τῆς ἐκκλησίας·
καὶ αὐτὸς ἀποδοῦναι
ἐκ τῆς ἐκκλησίας·
ὅτι αὐτὸς ἀποδοῦναι
ἐκ τῆς ἐκκλησίας·
ὅτι αὐτὸς ἀποδοῦναι
ἐκ τῆς ἐκκλησίας·
ὅτι αὐτὸς ἀποδοῦναι
ἐκ τῆς ἐκκλησίας·

καὶ αὐτὸς ἀποδοῦναι
ἐκ τῆς ἐκκλησίας·
ὅτι αὐτὸς ἀποδοῦναι
ἐκ τῆς ἐκκλησίας·
ὅτι αὐτὸς ἀποδοῦναι
ἐκ τῆς ἐκκλησίας·
ὅτι αὐτὸς ἀποδοῦναι
ἐκ τῆς ἐκκλησίας·
ὅτι αὐτὸς ἀποδοῦναι
ἐκ τῆς ἐκκλησίας·

gospel; Jn. 1:9 (τὸ φῶς)—1:52 (καταβαίνοντας); 2:10 (πᾶς)—5:37 (ἐμοῦ); 6:3 (ἀνῆλθεν)—6:50 (ἐ[στιν]); 7:14 (ἤδη)—15:8 (ἐδοξά[σθη]); 15:19 ([ὁ] μᾶς ὁ κόσμος)—19:6 (λέγοντες).

It will be noted that Matthew is very defective, and that the opening verses are wanting to each of the gospels; but that the conclusions of Matthew, Mark, and Luke are preserved. The *pericope adulterae* is omitted, and the scribe has given no indication, either in the text or in the commentary, that he knew of its existence. It is possible of course that the passage may have stood at the end of the Fourth Gospel.¹ The codex contains the letter of Eusebius to Carpianus (placed at the end of Matthew); the sections with the Eusebian canons (the tables are wanting); the τίτλοι; a list of twenty-two κεφάλαια for Mark (beginning with περὶ τοῦ δαιμονιζομένου and ending with περὶ τοῦ τυφλοῦ), and a prologue to the Second Gospel; a list of forty-five κεφάλαια for Luke (beginning with περὶ τῆς ἀπογραφῆς and ending with περὶ τοῦ θέλοντος μερίσασθαι τὴν οὐσίαν), and a prologue and a short epilogue to the Third Gospel. All these are in red ink, in much ruder chirography, and are apparently later in date than the rest of the manuscript.

The Marcan prologue, with the abbreviations expanded, is as follows: Κατὰ μάρκον τὸ εὐαγγέλιον ἐπιγέγραπται. ἐπειδὴ αὐτὸς μάρκος ὁ μαθητὴς πέτρου. καὶ συνέκδημος παύλου. συνεγράψατο τὸ εὐαγγέλιον τοῦτο. διηγεῖται δὲ ἐξ ἀρχῆς λέγων. ἀρχὴν εἶναι τοῦ εὐαγγελίου. τὸ τοῦ ἰωάννου κήρυγμα καὶ βάπτισμα. λαβὼν τὸ μαρτύριον παρὰ ἡσαίου τοῦ προφήτου. σημαίνει δὲ καὶ αὐτός. ὅτι ἐπειράσθη ἐν τῷ ὄρει. οὐ καταλέγει δὲ τοὺς πειρασμούς. ἀπαγγέλλει δὲ τὴν ἐκλογὴν τῶν μαθητῶν. καὶ σημεῖα καὶ τέρατα γενόμενα. τὴν τε τοῦ μυστηρίου παράδοσιν. καὶ τέλος. ὅτι παρεδόθη πιλάτῳ. καὶ ἐσταυρώθη τῷ σώματι. καὶ οἱ μὲν στρατιῶται διεμερίσαντο τὰ ἱμάτια αὐτοῦ. τὸ δὲ σῶμα τεθὲν ἐν μνημείῳ. ἠγέρθη ἐν τριημέρῳ. καὶ τοῦτο ταῖς γυναιξίν ὁ καταβὰς ἄγγελος ἀπήγγειλεν. ἵνα καὶ αὐταὶ ἀπαγγέλωσι τοῖς μαθηταῖς: —: —

The Lucan prologue, with the abbreviations expanded, is as follows: Κατὰ λουκᾶν τὸ εὐγγέλιον ἐπιγέγραπται. ἐπειδὴ λουκᾶς ὁ μαθητὴς πέτρου. ὁ καὶ χειροτονηθεὶς συνέκδημος παύλου. καὶ μαρτυρηθεὶς παρ' αὐτοῦ. αὐτὸς συνεγράψατο τὸ εὐαγγέλιον τοῦτο. ἄρχεται δὲ

¹ K, Π, and I, with whose readings 2346 often agrees, have the section on the adulteress, though in Π it is marked with asterisks and in I it is put at the end of John.

ἀπὸ τῆς ἰωάννου γεννήσεως· καὶ ἐξῆς διηγείται τὴν κατὰ σάρκα γέννησιν τοῦ σωτῆρος· γενεαλογῶν καὶ ἀναβαίνων ἀπὸ τοῦ ἰωσήφ· ἐπὶ τὸν δαβὶδ καὶ ἀπὸ τοῦ δαβὶδ· ἕως τοῦ ἀδάμ· ἐξηγείται δὲ πάλιν καὶ αὐτὸς τὸ βάπτισμα ἰωάννου· καὶ τοὺς ἐν τῷ ὄρει γενομένους παρὰ τοῦ διαβόλου πειρασμούς· τὴν τε ἐκλογὴν τῶν μαθητῶν· καὶ ἄλλων ὅ' ἀνάδειξιν· σημειᾷ τε καὶ τέρατα πολλὰ γενόμενα· καὶ τὴν τοῦ μυστηρίου παράδοσιν· καὶ τέλος ὅτι ποντίῳ πιλάτῳ παρεδόθη· καὶ ἐσταυρώθη σαρκί· καὶ οἱ μὲν στρατιῶται διαμερίζονται τὰ ἱμάτια αὐτοῦ· τῶν δὲ σταυρωθέντων β' ληστῶν ὁ εἰς αὐτῶν μετανόησας· ὡμολόγησε· καὶ ἔτι τὸ σῶμα τεθὲν ἐν τῷ μνημείῳ· ἠγέρθη τριήμερον· καὶ μετὰ ταῦτα ἀνελήφθη βλεπόντων τῶν μαθητῶν:—¹

The epilogue is more than half obliterated, and it was only after repeated examination with the aid of a magnifying glass that we were able to read enough to establish its substantial identity with one which Scrivener quotes from the end of the Lambeth Codex 1178 (Scrivener 512; Gregory 473).² The following words are legible: ὅτι τὸ [κατὰ] λουκᾶν εὐαγγέλιον . . . ὑπὸ παύλου ἐν ῥώμῃ· ἄτε . . . ἱερατικοῦ χαρακτήρος ὑπάρχοντος ἀπὸ . . . τοῦ ἱερέως θυμῶντος ἤρξατο. This and similar epilogues to the other synoptic gospels are ascribed in the Lambeth manuscript just mentioned to Cosmas Indicopleustes, an Alexandrian merchant and traveler of the sixth century after Christ.

We have not yet read the scholia in full. The commentary on Mark is that of Victor of Antioch, and the text is nearly identical, in every place where we have tested it, with that printed by Matthaei. The commentary ends with Mark 16: 8; but it is so arranged that it fills the margin to the end of the chapter, though the ordinary longer ending of the gospel is given in the text.

The scholia on the earlier part of Luke are similar to those which Matthaei found in his MS. A (Gregory 259), but on the latter part

¹ Cf. Matthaei, Βίκτωρος Πρεσβυτέρου Ἀντιοχείας . . . Ἐξήγησις εἰς τὸ κατὰ Μάρκον Ἅγιον Εὐαγγέλιον (1775), II, p. 137.

² Cf. Scrivener, *A Full and Exact Collation of about Twenty Greek MSS. of the Holy Gospels* (1853), pp. xxxi ff. and 135. This passage contains a manifest blunder, *πέτρῳ* being substituted for *παύλῳ*. The correct reading is given in his *Plain Introduction to the Criticism of the N. T.*⁴ (1894), I, p. 66. In the earlier work Scrivener assigns the manuscript to the 10th or the 11th century, but in his *Introduction* to the 11th or the 14th. Gregory (*Textkritik des N. T.*, 1909, p. 193) thinks it was written in the 13th or 14th century.

of the gospel they are nearly the same as those contained in his D (Gregory 237).¹ We give the test passages:² . . . καὶ πολυχρόνιοι (Matthaei iii); γέγραπται ἐν τῇ ἐξόδῳ . . . μετὰ ἄλλους ἑπτὰ μῆνας (Matthaei iv); διὰ συγκαταθέσεως ὥφθη . . . μὴ φοβοῦ ζαχαρία (Matthaei v); ἐπειδὴ πάντες οἱ ὁρῶντες . . . τὴν τοῦ σωτῆρος ἐπιδημίαν (Matthaei vi); ἐξεγείρει ὁ κύριος τοὺς περὶ κλεώπαν . . . εὐλογήσας καὶ κλάσας ἐδίδου (Matthaei vi a fine); ἀναστάντες φησὶν οἱ περὶ κλεώπαν . . . ὧν ἐμνήσθη ὁ ματθαῖος (Matthaei v a fine); οὐκέτι κρατουμένοις τοὺς ὀφθαλμούς . . . τὴν χειρὸς ἀφῆν (Matthaei iv a fine); φαγὼν ὁ χριστὸς μετὰ τὴν ἀνάστασιν . . . πνεῦμα δὲ οὐκέτι (Matthaei iii a fine); ἡ ἐπαγγελία τοῦ πατρὸς ἦν . . . καὶ ἀλλογλώσσοι ἔθνεσι προσδιαλέγεσθαι (Matthaei ii a fine); τοῦτο ἐποίησε τῇ τεσσαρακοστῇ . . . ἐκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ (Matthaei ultimum).

The scholia on John show points of contact with those which Matthaei quotes from his MS. A.³ The beginning of the first scholium is wanting in our manuscript, but it ends with τὴν τοῦ νοῦ γνῶσιν in agreement with his ii. The second scholium reads: πάλιν τὸ ἦν· διὰ τοὺς βλασφημοῦντας . . . ὅπερ ἦν ἐκεῖνος· πρὸς ὃν ἦν, and is the same as his iii. The third begins, like his iv, with ἀνακεφαλαιοῦται ἐν ὀλίγοις ῥήμασι, but it varies in its conclusion: τὴν ὑμῶν ἐπιδείκνυσιν. The beginning of the fourth is the same as his v, viz. εἰπὼν τὸ οὗτος ἦν ἐν ἀρχῇ, but the end is torn off. We have not been able to identify this commentary more fully.

It has proved even more difficult to ascertain the sources of the scholia on Matthew. They differ decidedly from any of those contained in Cramer's *Catenae Graecorum Patrum in Novum Testamentum*,⁴ in the *Catena Aurea* of Thomas Aquinas,⁵ or in other accessible collections. There are echoes of Cyril of Jerusalem, of Chrysostom, and of one or two other Fathers; but after considerable investigation we have been unable to connect our scholia with any catenae known to us. No assistance has been derived, except in a negative way, from Lietzmann's collection of *Stichproben* taken from certain manuscripts in Paris.⁶

¹ Cf. Matthaei, *op. cit.*, II, pp. 130 f. and 137 ff.

² The first seven verses of Luke are lacking.

³ Cf. Matthaei, *op. cit.*, II, pp. 131 f.

⁴ Oxford, 1844.

⁵ Oxford, 1841-1845.

⁶ Lietzmann, *Catenen* (Freiburg i. B., 1897).

Annotations of various sorts and by different hands frequently occur in the margin of the manuscript. The musical notes in green ink found on pages 12*b*, 13, 21, 190*b*, and 255 point to the use of the codex in church services.

In what has been said there is no definite indication of the date or provenance of the manuscript. The following facts, however, deserve consideration in this connection. There are no comments of later writers, such as Theophylact or his younger contemporary Euthymius Zigabenus; the scholia are in the earlier form, *i.e.* they are marginal and not interlinear; and the musical notes, which are probably somewhat later than the codex itself, belong to the Greek notation in use from the fifth to the thirteenth century.¹

More help can be derived from the style of the writing. The letters, which are of the earlier minuscule type, are nearly upright with a slight inclination to the right. The breathings are always square and iota subscript is never used. *Οὔτως* is preferred to *οὕτω*, and *ν ἐφέλκυστικόν* is frequently added even before consonants. Alpha is written in the ordinary minuscule form with very slight variations. Beta usually resembles *ν*, but sometimes appears as *β*. Gamma is wide open at the top and occasionally has the uncial form, like the Latin F without the small crossbar; and in this shape it extends far above the line. Delta sometimes has a semi-uncial form. Epsilon is ordinarily made with a single stroke and looks somewhat like the letter *b* in script, though it is occasionally semi-uncial. Eta is written like the English *h* or the uncial H. In theta the crossbar is prolonged. Iota is lengthened either above or below the line. Kappa is often semi-uncial. In lambda the first stroke is often the principal one and is much prolonged below the line. Nu has both the minuscule and the uncial shape. Sigma usually has the minuscule form, but sigma *lunatum* occurs in a few instances. Tau

¹ Cf. Tillyard, in *Musical Antiquary* (1911), II, pp. 80 ff. and 154 ff.; Fleischer, *Neumen-Studien* (1895), *passim*; Thibaut, *Origine byzantine de la notation neumatique de l'église latine* (1907), pp. 17 ff. For a facsimile of a 10th century manuscript containing musical notes which closely resemble those found in Codex 2346 see plate 3 in the last-mentioned work. Cf. also The New Palaeographical Society, *Facsimiles of Ancient Manuscripts and Inscriptions* (1903-), ser. II, pt. I, pl. 4; Montfaucon, *Palaeographia Graeca* (1708), pp. 231 ff.; Gerbertus, *De Cantu et Musica Sacra* (1774), II, pp. 56 ff. and tab. V; and Gastoué, *Catalogue des manuscrits de musique byzantine*, section de Paris (1907), pl. 2, and the remarks on pp. 4 ff.

sometimes extends above the line. In psi the curved line is flattened and the cross-stroke has a small horn on the left above and on the right below. Omega always has the closed form, like an 8 laid on its side. The interrogation mark seems to be used wherever the interrogative character of the sentence is not made clear by a word like *τίς* or *πόσος*. The comma does not occur, and punctuation is indicated only by the use of the point in the three positions.

On palaeographical grounds we assign Codex 2346 to the latter part of the tenth or the first quarter of the eleventh century.¹ The letter to Carpianus, the prologues and epilogues, and the lists of *κεφάλαια* appear to be nearly two centuries later.

Codex 2346, like most minuscules, exhibits in general the "Syrian" text, but it often departs from this type and agrees with the older uncials. Consequently in many cases it has the readings adopted by modern critical editors instead of those of the Textus Receptus. It coincides very often with K and Π in all four gospels, and hence seems to be related to von Soden's *K*^a group; but the text also shows, especially in John, a marked similarity to that of 1, which von Soden puts in class *H*^r of his *I* group. With the exception of the conflate reading *ἐν μέσῳ ἔμπροσθεν αὐτῶν* in Mt. 18: 2, we have found no unique readings in this manuscript.

¹ For facsimiles of manuscripts closely resembling Codex 2346, cf. Thompson, *An Introduction to Greek and Latin Palaeography* (1912), facsim. No. 54 (*an.* 896); The New Palaeographical Society, *op. cit.*, ser. I, pt. I, pl. 50 (*an.* 984); and De' Cavalieri et Lietzmann, *Specimina Codicum Graecorum Vaticanorum* (1910), tab. 17 (*an.* 991).

MATTHEW

- 17, 14 αυτον *pro* αυτω ²
 25 εισηλθον
 27 *om* την
 αναβαινοντα
 18, 2 μεσω *add* εμπροσθεν *
 4 ταπεινωσει
 5-11 *om hos versus*
 15 *om* και ¹
 18 αν *pro* εαν ¹
 αν *pro* εαν ²
 19 παλιν *add* αμην
 28 ει τι *pro* ο τι
 29 σοι αποδωσω
 30 αλλ
 31 εαυτων *pro* αυτων
 33 *litt* συν vocis συνδουλον *in*
marg
 19, 3 *om* οι
om αυτω ²
 9 *om* ει
 παρεκτος λογου πορνειας *in*
marg
 19 *om* σου ¹
 25 *om* αυτου
 26 *om* εστι ²
 29 οστις *pro* ος
 20, 2 και συμφωνησας *pro* συμφω-
 νησας δε
 3 *om* την
 4 αμπελωνα *add* μου
 21 ευωνυμων *add* σου
 22 πιειν *pro* πινειν
 η *pro* και
 20, 23 *om* μου ³
 εμον *add* τουτο
 παρα *pro* υπο
 21, 3 αποστέλλει
 7 εκαθισεν
 11 ναζαρεθ
 12 *om* ο
 14 χωλοι και τυφλοι
 22 εαν *pro* αν
 28 *om* μου
 30 ετερω *pro* δευτερω
 33 *om* τις
 22, 7 και ακουσας *pro* ακουσας δε
 βασιλευς *add* εκεινος
 9 εαν *pro* αν
 13 χειρας και ποδας
 21 καισαρος ² *add* τω
 24 μωυσης
 25 *litt* κα vocis γυναικα *supra*
script
 27 *om* και
 31 *om* υμιν
 37 εφη *pro* ειπεν
 45 δαβιδ *add* εν πνευματι
 23, 3 εαν *pro* αν
 4 δε *pro* γαρ
 23 ταυτα *add* δε
 25 αδικιας *pro* ακρασιας
 36 υμιν *add* οτι
 παντα ταυτα
 37 αποκτενουσα
 24, 2 *om* μη ²
 35 παρελευσεται

* *Εμπροσθεν* is reported in the *Collationes* of J. M. Caryophilus as the reading of one manuscript, which apparently had *εμπροσθεν* instead of *εν μέσφ*. The manuscript has not been indentified. The conflate reading *εν μέσφ εμπροσθεν αυτων* seems not to be found elsewhere. See Possinus, *Catena Graecorum Patrum* (1673), p. 465; Wetstein, *Novum Testamentum Graecum* (1751-1752), I, p. 61; and Birch, *Quatuor Evangelia Graece* (1788), pp. xxxvi ff.

- 36 *om της* ²
om μου
40 *om ο* ¹
om ο ²
41 *litt νι vocis μυλωνι supra*
script
25, 2 *om αι*
3 *αυτων pro εαυτων* ¹
8 *tois pro ταις*
9 *ου μη pro ουκ*
13 *om εν η ο υιος του ανθρωπου*
ερχεται
19 *litt ρει vocis συναιρει supra*
script
30 *εκβαλετε*
26, 9 *δοθηναι add τοις*
11 *τους πτωχους γαρ παντοτε*
εχετε μεθ εαυτων
17 *ετοιμασομεν*
18 *ειπεν add αυτοις*
26 *ευχαριστησας pro ευλογησας*
26, 28 *rasura post τουτο*
29 *πιω pro πινω*
33 *εγω add δε*
35 *ομοιως add δε*
36 *γεθημανι*
39 *προσελθων*
43 *ευρεν*
45 *om αυτου*
48 *εαν pro αν*
52 *αποθανουνται pro απολουνται*
57 *καιφαν*
59 *θανατωσωσιν αυτον*
70 *εμπροσθεν add αυτων*
71 *αυτοις pro τοις*
74 *καταθεματιζειν*
27, 11 *om αυτω*
22 *om αυτω*
64 *om νυκτος*
28, 3 *ειδεα*
10 *και εκει*
19 *om ουν*

MARK

- 1, 37 *σε ζητουσι*
38 *και εκει*
εληλυθα
44 *αλλα*
μωυσης
2, 1 *εισηλθεν παλιν*
4 *κραβαττον*
8 *ουτως add αυτοι*
9 *σου pro σοι*
εγειρε
κραβαττον
11 *εγειρε*
κραβαττον
12 *κραβαττον*
21 *πληρωμα add απ*
26 *om του* ²
3, 3 *εγειρε*
6 *εξελθοντες corr ex εξελθον*
3, 12 *φανερων αυτον*
27 *om ου*
ουδεις δυναται
31 *αδελφοι add αυτου*
4, 1 *om το*
4 *om του ουρανου* ✓
9 *om αυτοις* ✓
11 *om τα*
18 *om ουτοι εισιν* ² ✓
22 *om ο*
30 *ομοιωσομεν*
παραβαλουμεν
31 *κοκκον*
33 *εδυναντο*
5, 3 *μνημασι*
εδυνατο
4 *τας αλυσεις υπ αυτου*
6 *om απο*

- 5, 12 παρεκαλουν
 om παντες
 18 μετ αυτου η
 19 και pro ο δε ιησους
 πεποιηκε
 26 om παρ
 28 γαρ add εν εαυτη
 38 θορυβον add και
 40 παντας
 41 εγειρε
 6, 2 ινα pro οτι
 γινωνται
 5 εδυνατο
 6 εθαυμαμαζε (sic)
 15 αλλοι¹ add δε
 om η
 17 om τη
 19 εδυνατο
 29 om τω
 33 om οι οχλοι
 αυτους pro αυτον¹
 34 ο ιησους ειδεν
 37 δηναριων διακοσιων
 38 λεγουσιν add αυτω
 44 om ωσει
 45 βηθσαιδα
 52 αυτων η καρδια
 53 γεννησαρετ
 55 κραβαττοις
 7, 11 μητρι add αυτου
 8, 8 εχορτασθησαν add παντες
 14 επελαθοντο add οι μαθηται
 αυτου
 21 λεγει
 ουτω pro πως ου
 36 ανθρωπος (corr ex τον ανθρω-
 πον)
 9, 3 ωσει pro ως
 6 λαλησει
 7 om λεγουσα
 8 ειδον αλλα τον ιησουν μονον
 μεθ εαυτων eras
 9, 22 εις¹ add το
 28 δια τι pro οτι
 εδυνηθημεν
 38 τινα add επι
 και . . . ημιν in marg
 41 om τω
 42 εαν pro αν
 45 καλον add γαρ
 εισελθειν add σε
 10, 2 om οι
 14 om και²
 16 ευλογει
 17 οδον add ιδου τις πλουσιος
 om εις²
 24 om τοις²
 25 om της¹
 om της²
 διελθειν pro εισελθειν¹
 28 ηρξατο δε pro και ηρξατο
 29 om δε
 και add ενεκεν
 30 διωγμον
 31 om οι
 33 om τοις²
 40 om μου²
 43 υμων διακονος
 44 εαν pro αν
 49 εγειρε
 11, 2 ον add ουτω
 4 om τον
 9 κυριου add και
 17 ο pro οτι
 12, 25 om οι
 26 του pro της
 πως pro ως
 28 παντων
 29 om οτι
 πρωτη παντων εντολη
 32 om θεος
 33 om των²
 35 χριστος add ο

- 12, 36 *om* τω¹
om τω²
 λεγει *pro* ειπεν²
- 13, 11 *μη in marg*
 14 εστωσ
 21 *om* η
 23 απαντα
 29 ιδητε ταυτα
 32 η *pro* και
- 14, 3 τον *pro* το
 5 εδυνατο
 6 εν εμοι *pro* εις εμε
 8 εσχεν
 9 αμην *add* δε
 εαν *pro* αν
 10 *om* ο¹
 12 ετοιμασομεν (*corr ex* ετοιμα-
 σωμεν)
 22 αρτον *add* και
 25 γεννηματος
 27 προβατα *add της ποιμνης*
 30 οτι *add* συ
 31 δεη με
 απαρνησωμαι
 32 γεθησημανι
 33 *om* τον²
 40 καταβαρυνομενοι
- 14, 43 ιουδας *add* ο ισκαριωτης
 ξυλων *add in marg* απε-
 σταλμενοι
 45 λεγει *add* αυτω
 51 ηκολουθησεν
 62 εκ δεξιων καθημενον
 επι *pro* μετα
 65 εβαλον
 71 ομνυναι
 72 το ρημα ο
- 15, 14 περισσως
 22 τον γολγοθαν
 24 διαμεριζονται
 31 *om* δε
 32 αυτω (*corr ex* αυτον) *pro*
 αυτον
 33 ενατης
 34 ενατη
 λιμα
om μου¹
 40 *om* και²
om του¹
 47 μαρια² *add* η
- 16, 1 *om* του²
 8 *om* ταχυ
 9 σαββατων
 18 βλαψη

LUKE

- 1, 8 εναντιον
 10 ην του λαου
 14 γεννησει *corr ex* γενεσει
 22 εδυνατο
 26 ναζαρεθ
 36 γηρει
 τη *supra script*
 44 το βρεφος εν αγαλλιασει
 62 ενερευον *litt on supra script*
 65 αυτοις *pro* αυτοις
- 2, 4 ναζαρεθ
 12 *om* τη
- 2, 20 υπεστρεψαν
 21 αυτον *pro* το παιδιον
 28 αυτον *pro* αυτο
 39 εαυτων *pro* αυτων
 ναζαρεθ
 51 ναζαρεθ
 3, 1 ηγεμονευτος (*sic*)
 2 επι αρχιερεως
om του
 24 μαθαν
 27 ιωανναν
 30 ιωανναν

- 3, 33 αραμ *add* του ιωραμ
 35 σερουχ
 φαλεγ
 4, 1 πληρης πνευματος αγιου
 7 πασα
 8 *om* γαρ
 10 σε *add in marg* εν πασαις
 ταις οδοις σου
 11 *om* οτι
 14 *om* ο
 16 ναζαρεθ
 18 εινεκεν
 ευαγγελισασθαι
 23 *om* τη ¹
 29 *om* της ²
 31 κατηλθεν *add* ο ιησους
 35 απ *pro* εξ
om το ²
 38 *om* η
 5, 5 χαλασωμεν
 6 πληθος ιχθυων
 8 *om* του
 14 μωυσης
 19 *om* δια ¹
 23 εγειρε
 24 παραλυτικω *pro* παραλελυ-
 μενω
 εγειρε
 27 εθεασατο *add* ο ιησους
 29 *om* ο
 30 μετα *add* των
 36 *om* επιβλημα ²
 6, 7 *om* αυτον
 κατηγοριαν *add* κατ
 9 απολεσαι (*litt* λεσ *in ras*) *add*
 οι δε εσιωπων
 10 αυτω *pro* τω ανθρωπω
om ουτω
 17 του *pro* τοπου
 23 χαρητε
 26 *om* υμιν
 6, 28 υμας *pro* υμιν
om και
 35 *om* του
 7, 11 τω *pro* τη
 πολυς *add* της πολεως
 12 *om* ην
 16 παντας
 18 *litt* λαν *vocis* απηγγειλαν
supra script
 24 τοις οχλοις *pro* προς τους
 οχλους
 25 διαγοντες *pro* υπαρχοντες
 28 *om* προφητης
 31 *om* ειπε δε ο κυριος
 34 φιλος τελωνων
 37 αμαρτωλος *add* και
 8, 3 αυτοις *pro* αυτω
 14 ακουοντες
 18 εαν *pro* αν ¹
 εαν *pro* αν ²
 19 εδυναντο
 24 και προσελθοντες *pro* προσελ-
 θοντες δε
 28 *om* του θεου
 33 εισηλθον
 34 *om* απελθοντες
 43 ιατροις *pro* εις ιατρους
 51 ελθων
 ιωαννην και ιακωβον
 9, 1 *om* μαθητας αυτου
 5 εαν *pro* αν
 9 *om* ο
 10 βηθσαιδαν
 13 ιχθυες δυο
 23 *om* καθ ημεραν
 27 αληθως *add* οτι
 εστωτων
 28 *om* τον
 33 μιαν μωσει
 36 *om* ο
 38 επιβλεψαι

- 9, 40 εκβαλωσιν
εδυνηθησαν
- 41 τον υιον σου ωδε
- 47 ειδως *pro* ιδων
- 49 δαιμονια εκβαλλοντα *pro* εκ-
βαλλοντα τα δαιμονια
- 50 υμων *pro* ημων¹
υμων *pro* ημων²
- 55 δε *add* ο ιησους
- 57 εαν *pro* αν
- 58 κατασκηνωσεις ο δε υιος του
ανθρωπου *in marg*
- 62 ο ιησους προς αυτον
- 10, 2 εκβαλη
6 *om* μεν
8 *om* δ
12 *om* δε
13 χοραζειν
βηθσαιδαν
20 *om* μαλλον
22 μοι παρεδοθη
επιγινωσκει
34 ελεον *pro* ελαιον
35 ο τι *add* δ
36 πλησιον δοκει σοι
41 ο ιησους ειπεν αυτη
- 11, 6 *om* μου
8 οσον
10 ανοιχθησεται
11 δε *add* εξ
η *pro* ει
13 δοματα αγαθα
15 βεελζεβουλ *add* τω
δαιμονια *add* και αποκριθεις
ειπε πως δυναται σατανas
σαταναν εκβαλλειν
- 28 *om* αυτον
- 32 νινειται (*in ras*) *pro* νινευι
- 33 κρυπτην
- 34 εσται *pro* εστιν²
σκοτεινον *add* εσται
- 11, 36 μερος τι σκοτεινον
51 και *pro* ναι
54 *om* και
- 12, 11 δε *a posteriori manu*
15 αυτω *pro* αυτου¹
20 αφρον
35 αι οσφνες υμων
38 και² *add* εαν
και ελθων *pro* ελθη και
42 εσται *pro* εστιν
48 απαιτησουσιν
50 οτου *pro* ου
53 επι *pro* εφ
- 13, 6 ζητων καρπον
8 κοπρια
15 υποκριται
20 *om* και
34 τα εαυτης νοσσια
35 *om* ερημος
om αμην
λεγω δε
- 14, 2 υδροπικος
4 επιλαβομενος *add in marg*
αυτου
5 *om* αποκριθεις
10 αναπεσε
15 αριστον *pro* αρτον
26 αυτου *pro* εαυτου
ειναι μαθητης
27 ειναι μου
28 εις *pro* προς
32 πορρω αυτου
- 15, 13 και¹ *add* ου
ου *in ras*
19 *om* και
20 αυτου *pro* εαυτου
24 απολωλος
26 *om* αυτου
32 απολωλος
- 16, 2 *om* σου²
5 ειπεν *pro* ελεγε

- 16, 9 *tous pro tas*
 15 *om* *εστιν*
 19 *litt* *δι vocis ενεδιδυσκετο α posteriori manu*
 22 *om* *του*
 25 *και add o*
 26 *τουτοις corr ex tois*
 29 *λεγει add δε*
 17, 4 *om* *επι σε*
 7 *erei add αυτω*
αναπεσε
 9 *om* *αυτω*
 10 *litt* *τα ultimae vocis διαταχ-
 θεντα supra script*
om *οτι*¹
 23 *om* *η*
 24 *om* *και*
 34 *om* *ο*¹
 35 *αυτο add η*
 18, 4 *ηθελεν*
 5 *κοπους*
 9 *om* *και*¹
 25 *διελθειν pro εισελθειν*¹
 33 *τη τριτη ημερα*
 34 *αλλ pro και*²
om *τουτο*
 19, 2 *om* *ην*²
 4 *om* *δι*
 7 *παντες*
 8 *δε add o*
 13 *πραγματευεσθε*
εν ω pro εως
 15 *δεδωκει*
 23 *om* *την*
 48 *om* *το*
ποιησουσιν
 20, 5 *om* *ουν*
 9 *om* *τις*
 14 *διελογισαντο*
 20 *λογον*
 28 *μωυσης*
 20, 31 *επτα add και*
 33 *εσται pro γινεται*
 35 *εκαμιζονται*
 37 *εμμημονευσεν (litt μημον in
 ras) pro εμηνυσεν*
 41 *λεγουσι add τινες*
 21, 2 *τινα και*
 4 *περισσευματος αυτων pro περ-
 ισσευοντος αυτοις*
 6 *λιθον (in ras) pro λιθω*
 12 *παντων*
 16 *συγγενων και φιλων και αδελ-
 φων*
 23 *γαρ add τοτε*
 34 *βαρηθωσιν*
αι καρδιαι υμων
αιφνιδιως
 36 *om* *ταυτα*
 22, 3 *om* *ο*
 4 *om* *τοις*²
 12 *υποδειξει*
αναγαγιον
 13 *ειπεν pro ειρηκεν*
 18 *γεννηματος corr ex γεννηματος*
 20 *μου supra script*
 23 *μελλων τουτο*
 29 *διατιθημι pro διατιθεμαι*
 30 *om* *εν τη βασιλεια μου*
καθησεσθε
 32 *εκλιπη*
 34 *φωνηση*
 35 *ουθενος*
 36 *πωλησει*
αγορασει
 42 *παρενεγκε*
 47 *προηγεν αυτοις pro προηρ-
 χετο αυτων*
 52 *εξηλθατε*
 54 *om* *αυτον*²
 55 *περικαθισαντων*
 57 *om* *αυτον*¹

- 22, 58 εφη *pro* ειπεν
 60 *om* ο²
 62 *om* ο πετρος
 66 αυτων *pro* εαυτων
 71 αυτον (*corr ex* αυτου) *pro*
 αυτου
- 23, 1 ηγαγον
 2 εθνος *add* ημων
 3 απεκριθη αυτω *pro* αποκριθεις
 αυτω εφη
 8 ικανου *add* του χρονου
 9 *om* αυτω
 14 διαστρεφοντα
 25 αυτοις *add* τον βαραββαν
 26 *om* του¹
 34 εβαλλον κληρους
- 23, 35 δε *add* αυτον
 44 ενατης
 46 τουτο *pro* ταυτα
 50 ω ονομα *pro* ονοματι
 51 συνκατατιθεμενος
om και²
 53 *om* αυτο²
 55 *om* και¹
- 24, 4 ανδρες δυο
 7 ημεμερα (*sic*)
 9 παντα ταυτα
 10 μαρια² *add* η
 18 κλεωπας
om εν¹
 27 μωυσεως
 34 οντως ηγερθη ο κυριος

JOHN

- 1, 28 βηθανια *pro* βηθαβαρα
 29 *om* ο ιωαννης
 32 εκ του ουρανου (*του in ras*)
 40 *om* δε
 42 ερμηνευεται (*litt* εται *in ras*)
pro εστι μεθερμηνεομενον
om ο
 43 *om* δε
 44 *om* ο ιησους
 αυτω *add* ο ιησους
 46 μωσης *corr ex* μωυσης
 ναζαρεθ
 47 ναζαρεθ
 49 *om* ο
- 2, 12 εμεινεν
 17 καταφαγεται
 19 *om* ο
 22 *om* αυτοις
 23 εν¹ *add* τοις
- 3, 2 αυτον *pro* τον ιησουν
 5 *om* ο
 10 *om* ο¹
 25 ιουδαιου
- 3, 27 η *in marg*
 4, 1 ιησους (*corr ex* κυριος) *pro*
 κυριος
 3 παλιν *in marg*
 13 *om* ο¹
 20 τω ορει τουτω
 25 μεσιας
 35 τετραμηνος
 44 *om* ο
 46 παλιν ο ιησους
 50 αυτω² *add* ο
 52 ειπον *add* ουν (*supra script*)
- 5, 4 εταρασσετο
 5 τριακοντα και οκτω
 7 βαλη
 8 εγειρε
 κραβαττον
 9 κραβαττον
 10 κραβαττον
 11 κραβαττον
 12 κραβαττον
- 6, 3 ουν *pro* δε
 6 ημελλεν

- 6, 9 *om εν (sed olim aderat)*
 10 *om οι*
 12 *επλησθησαν*
 24 *om και*¹
αυτον pro τον ιησουν
 28 *ποιωμεν*
 29 *πιστευητε*
 35 *ουν pro δε*
 39 *om εν*
 43 *om ουν*
 44 *αυτον*² *add εν*
 45 *om του*¹
 7, 16 *απεκριθη add ουν*
 20 *απεκριθη add αυτω*
 21 *om ο*
 26 *αληθως*² *eras*
 29 *δε in marg*
 31 *om τουτων*
 32 *υπηρετας οι φαρισαιοι και οι*
αρχιερεις
 33 *om αυτοις*
 39 *om ο*
 40 *των λογων τουτων*
 41 *om δε*
 7, 53-8, 11 *om hos versus*
 8, 12 *αυτοις ο ιησους*
περιπατηση
 14 *om δε*
 19 *om ο*²
 21 *αποθανεισθε add και*
 42 *om ουν*
 44 *εκ*¹ *add του*
 46 *om δε*
 48 *om ουν*
λεγομεν corr ex λεγωμεν
 49 *απεκριθη add in marg και*
ειπεν
 50 *την εμην pro μου*
 52 *γευσηται*
 53 *ημων in ras*
om συ
- 8, 54 *ημων pro υμων*
 58 *ειπεν add ουν*
 9, 1 *παραγων add ο ιησους*
γεννητης (litt νητη in ras)
 3 *om ο*
ιησους add in marg και ειπεν
αυτοις
 9 *αλλοι δε οτι ομοιος αυτω εστιν*
in marg
 15 *πηλον add in marg εποιησε*
και
μου επι τους οφθαλμους
 20 *om αυτοις*
 21 *εαυτου pro αυτου*²
 29 *μωσει*
 33 *ουκ εδυνατο (litt κ ετ ε in ras)*
 36 *ειπε add και*
 10, 7 *om οτι*
 8 *om προ εμου*
 12 *om τα προβατα*²
 22 *om τοις*
 33 *om λεγοντες*
 39 *των χειρων*
 11, 9 *om ο*
ωραι εισι
 15 *αλλα*
 17 *ιησους add εις βηθανιαν*
 20 *om ο*
 25 *ειπεν add δε*
 32 *αυτου εις τους ποδας*
 37 *εδυνατο*
 44 *τας χειρας και τους ποδας*
 51 *αλλ*
om ο
 54 *αλλ*
om την
 57 *om και*¹
 12, 2 *ανακειμενων συν pro συνανα-*
κειμενων
 3 *om τους ποδας αυτου*
 12 *om ο*²

- 2, 13 *om* ο²
 16 *om* ο
 18 ηκουσαν
 33 εμελλεν
 35 *ws pro* εως
     μη *add* η
 36 *om* ο ιησους
 39 εδυναντο
 49 απ *pro* εξ
 13, 15 δεδωκα
 18 *egw add* γαρ
 25 *ekainos add* ουτως
 37 *om* ο
 38 φωνηση
 14, 12 *om* μου
 13 ο *ean pro* ο τι αν
 17 *estin pro* εσται
 22 κυριε *add* και
 23 *om* ο¹
 30 *om* τουτου
 15, 6 αυτο *pro* αυτα
     eis add το
 16, 3 *om* υμιν
     7 γαρ *add* *egw*
 16 *om* *egw*
 33 *echete pro* εξετε
 17, 11 ω *pro* ους
     καθως *add* και
 20 πιστευοντων
 18, 8 *om* ο
 11 *om* σου
 20 *om* τη
 24 καιφαν
 28 καιφα
     πρωι
 31 δε *pro* ουν²
 32 εμελλεν
 36 *om* ο
     om ει εκ του κοσμου τουτου
 37 *om* ο²
 39 *om* υμιν³
 40 *om* παλιν
 19, 3 *rasura post* ραπισματα
     4 *om* ουν

III

THE BENTON MS. (GREGORY 669)

OF our three manuscripts only the Benton has been known to scholars. Dr. J. Rendel Harris examined it a number of years ago and described it briefly in *The Sunday School Times* (Philadelphia), June 4, 1887, p. 355. Gregory, who apparently never saw it, bases his description of it on the article just mentioned and numbers it 669 in his list. Von Soden designates it ϵ 1025 and repeats the statements of Gregory. Nothing is known of its history before it came into the possession of the Rev. George Benton.

There are no quire marks; but, as is clear from the numbering of the pages, the codex originally consisted of 359 leaves. This number was afterwards increased to 382 by the addition of the synaxarion. At present there are only 272 in all. No pressmarks are legible. The text is written in single columns of 17 lines on pages measuring $13\frac{1}{2}$ cm. $\times$ 17 cm. The letters are above the lines,¹ which are faintly drawn with a stylus. There are two pairs of lines on the outer edge of each page, a pair at the top and on the inner side, and five lines at the bottom. The ink is brown, and the parchment is moderately fine, but its quality varies. Old Testament quotations are indicated by arrow-heads in the margin. The sections and Eusebian canons are also noted on the margin of the pages, but there is no table of canons. A list of the usual 48 κεφάλαια precedes Mark, and 66 are prefixed to Luke, the rest having been torn out with the picture which originally faced the first page of the gospel. Similar violence has removed the entire list from before John. The τίτλοι are at the top of the pages in cinnabar, and the opening words of ecclesiastical lections, often so faded as to be illegible, are given in the margin. Occasionally ἀρχ and τέλ are written in the text. A small + marks the end of paragraphs. The original scribe wrote ν ἐφέλκυστικόν in

¹ Before the 10th century the letters are written above the line, whereas after that date they are pendent. Cf. Wattenbach, *Anleitung zur griechischen Palaeographie*³ (1895), p. 57; and Gregory, *Textkritik des N. T.* (1909), p. 11.

BENTON: MS.
LUKE 24:23-28

[illegible]

[illegible]

BENTON MS.

JOHN 12:12-17

Υποκαταστάσεις. Χρ. Νεοελληνισμός.
καταστάσεις. κατ'αρχήν. κατ'αρχήν. κατ'αρχήν.
κατ'αρχήν. κατ'αρχήν. κατ'αρχήν. κατ'αρχήν.

κατ'αρχήν. κατ'αρχήν. κατ'αρχήν. κατ'αρχήν.
κατ'αρχήν. κατ'αρχήν. κατ'αρχήν. κατ'αρχήν.
κατ'αρχήν. κατ'αρχήν. κατ'αρχήν. κατ'αρχήν.
κατ'αρχήν. κατ'αρχήν. κατ'αρχήν. κατ'αρχήν.

κατ'αρχήν. κατ'αρχήν. κατ'αρχήν. κατ'αρχήν.
κατ'αρχήν. κατ'αρχήν. κατ'αρχήν. κατ'αρχήν.
κατ'αρχήν. κατ'αρχήν. κατ'αρχήν. κατ'αρχήν.
κατ'αρχήν. κατ'αρχήν. κατ'αρχήν. κατ'αρχήν.

ΚΟΝΟΛΑΙΡΙΔΙ
Υ

BENTON MS.

JOHN 12:12-17

every possible place, but a later hand has carefully erased it whenever a following vowel does not demand it. Indeed, the whole manuscript has been corrected several times, and often words and letters have been removed by one corrector and restored by another. Iota subscript is never used; iota adscript is found only in Lk. 6:8. The breathings are usually square, but round ones occur occasionally, especially with ὁ Ἰησοῦς. The points are the high and the low; we have not observed any in the middle position. In many places commas have been inserted by a later hand. In the latter part of Luke the negative adverb μή, when used in an interrogative sentence, often has a double accent (").

A number of leaves have been lost from the fore part of the codex, and it now begins with Mt. 27:59 (ἰωσήφ). The other *lacunae* are: Lk. 1:1-2:16 (μαριάμ); Jn. 1:1-14 ([ἐθεα]σάμεθα); 3:4 (πρὸς αὐτόν)-3:15 (ἀπόληται); 12:26 (δπου)-12:28 (ἦλθεν); 12:32 (ὕψω[θῶ])-12:34 (υἶόν); 13:18-29.

There is one picture at the beginning of Mark — a sort of baldachino in green, blue, purple, and gold, enclosing the title of the gospel. The impress of a similar design is visible on the first leaf now remaining of John, and the mutilation of Luke has no doubt resulted from some vandal's tearing out the ornamentation at the beginning of that gospel. We may therefore assume that the manuscript originally had a picture before each gospel.

There are no striking peculiarities in connection with the shape of the letters. Beta is of the *u* shape. Delta is sometimes uncial, but more often minuscule. In the latter case the stroke on the right is usually brought down by a second stroke nearly parallel to the first. Epsilon is sometimes like *b*, and sometimes like a narrow 3 written backward. Eta is made like *h* or *H*. Theta is a small, narrow oval with a rather long crossbar. Mu is in rare instances uncial. Rho in one or two cases is written entirely above the line. Sigma *lunatum* is frequent. Phi is closed, with a sharp upturned hook on the right. Psi is flattened, and the cross-stroke is frequently almost upright. Omega resembles a figure 8 laid on its side.

Gregory assigns the codex to the tenth century.¹ We believe it was written early in that century.

¹ Cf. Gregory, *Textkritik des N. T.* (1909), p. 211.

The synaxarion at the end of the codex is preceded by the following superscription: ἐκλογάδιον τῶν Δ εὐαγγελιστῶν· διὰ τε τῆς ἀρχῆς καὶ τοῦ τέλους· τὴν περικοπὴν ἐκάστου εὐαγγελιστοῦ ἅμα δὲ τὴν τῶν κεφαλαίων παρασημείωσιν, ἀκριβῶς διαγορεύων· περιέχων δὲ τὴν ἀρχὴν· ἀπὸ τοῦ ἁγίου πάσχα· καὶ τελειοῦται τὸ μηνολόγιον·.

The text of the manuscript is of the usual "Syrian" type, but it contains some significant readings. Its most striking characteristic is its general agreement with Γ. In the following places Γ alone, so far as we have been able to ascertain, supports the reading of the Benton MS.: Mk. 8 : 32 (προσκάλεσάμενος *a prima manu pro προσλαβόμενος*); 9 : 39 (οὐ *pro* οὐδεὶς); 10 : 19 (κλέψης *add* μὴ πορνεύσης); Lk. 3 : 23 (*om* ὥσεί); 6 : 37 (*om* μὴ καταδικάζετε καὶ οὐ μὴ καταδικασθῆτε); 6 : 48 (ὁ ποταμός *om a prima manu*); 11 : 36 (ἔχων *a prima manu*); 21 : 22 (*om* τοῦ πληρωθῆναι πάντα τὰ γεγραμμένα); 24 : 42 (αὐτόν *a prima manu*). Δέ *post* προάγοντες (Mk. 11 : 9) is attested by Γ, 954, and sah only; ἑαυτοῦ μαθηταῖς (Lk. 20 : 45) by Γ and 235 only; *ὃ a prima manu pro* ὁ (Jn. 4 : 5) by Γ and 69 only. In Lk. 20 : 28 (μωυσῆς *a prima manu*) and Jn. 1 : 46 the scribe changes from his usual spelling μωσῆς to μωυσῆς, thus agreeing with Γ. In the following verses the Benton MS. has readings that are not recorded by Scholz, Tischendorf, or von Soden: Mk. 10 : 29 (*om* ἀμὴν λέγω ὑμῖν); 10 : 41 (*om* περὶ Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου); Lk. 9 : 38 (κύριε *olim* *aderat*); 12 : 24 (οὐ *pro* οὐδέ¹); 17 : 24 (ὥς *pro* ὥσπερ); 19 : 43 (*om* καὶ περικυκλώσουσί σε); 22 : 55 (καθισάντων);¹ 24 : 18 (ἐν ταύταις ταῖς ἡμέραις); Jn. 3 : 36 (αὐτῷ *a prima manu pro* τῷ υἱῷ); 4 : 53 (ὁ κύριος ὅτι *in marg a posteriori manu*); 7 : 22 (ἡμῖν *pro* ὑμῖν); 13 : 15 (*om* ὑμῖν²); 15 : 20 (διώξουσιν *pro* διώξουσιν); 20 : 2 (αὐτοῖς *add* ὅτι). Other readings of special interest occur in Mk. 12 : 19 (ἀναστήσει with 999 only); Lk. 24 : 46 (*om* ὅτι with 579 only); Jn. 4 : 47 (τὸν υἱὸν αὐτοῦ with 482 and Latin authorities); 15 : 16 (ὁ ἐάν *fortasse a prima manu pro* ὁ τι ἂν with 235 only). Lk. 22 : 43 and 44 are obelized and Jn. 5 : 4 is marked with asterisks. The Benton MS. contains the *pericope adulterae*, which is not found in the Hoffman MS. or in Codex 2346.

¹ Scholz erroneously gives καθισάντων as the reading of B. The original scribe wrote συγκαθισάντων, which has been corrected to συγκαθισάντων.

MATTHEW

27, 64 κλεψωσιν αυτον νυκτος
65 *om δε*

28, 9 *om ο*
19 *om ουν*

MARK

1, 2 σου² *supra script*
εμπροσθεν σου (*in ras*) *in*
marg
6 δε *add ο*
7 *om κυβας*
8 υμας εβαπτισα
10 ειδες *litt s in ras a posteriori*
manu
11 σοι (*in ras*) *pro ω*
14 *om ο*
16 αυτου *add του σιμωνος*
αμφιβαλλοντας (litt αμφι in
ras restitui)
27 εαυτους *pro αυτους*
37 σε ζητουνσι
38 και εκει
44 *om μηδεν*
45 εν *add τοις*
2, 1 εισηλθε παλιν
4 εγγισαι
κραβαττον
8 οутως *add αυτοι*
9 εγειρε (*litt αι supra script a*
posteriori manu)
κραβαττον
10 επι της γης αφιεναι
11 εγειρε (*litt αι supra script a*
posteriori manu)
κραβαττον
12 κραβαττον
14 λευην (*corr ex λευιν*)
21 *om και*¹
επιρραπτει *litt ρ prima supra*
script
23 *om εν* ✓

2, 24 εν *supra script a posteriori*
manu
26 *om του*² ✓
3, 1 εξηραμενην (*corr ex εξηραμ-*
μενην)
3 εξηραμενην (*corr ex εξηραμ-*
μενην)
εγερθητι
4 αυτοις *add τι (corr ex οτι, ut*
videtur)
αποκτειναι litt κτει in ras
5 σου *in marg*
7 εις *pro προς*
8 *om απο*¹
10 αφονται (*corr ex αφωνται*)
11 εκραζον (*litt ον in ras*)
12 φανερον αυτον
21 οι *in ras*
περι αυτον (fortasse corr ex
προς αυτον) pro παρ αυτου
27 ουδεις δυναται *pro ου δυναται*
ουδεις
διαρπαση pro διαρπασει
32 σου² *add και αι αδελφαι σου*
33 και (*in ras*) *pro η*
35 *om μου*²
4, 3 ακουετε *corr ex ακουσατε*
4 *om του ουρανου*
8 επι (*litt πι in ras*) *pro εις*
9 *om αυτοις*
11 τα μυστηρια (*corr ex το*
μυστηριον)
15 οι (*in ras*) *pro και*¹
16 *om ευθews*
17 ευθews *corr ex ευθvs*

- 4, 18 *om* ουτοι εισιν²
litt ο *vocis* ακουοντες *in ras*
- 21 *τεθη pro επιτεθη (rasura post vocem)*
- 22 *om* τι
- 30 ομοιωσωμεν *corr ex ομοιωσο-
 μεν*
litt ω *vocis* παραβαλωμεν *in ras*
- 31 κοκκον (*litt* ον *in ras*)
- 32 *litt* ειν *vocis* πετεινα *in ras*
- 33 εδυνατο
- 37 επεβαλλεν *litt* λ *prima supra script*
- 5, 2 υπηντησεν
- 3 μνημασι ·
 εδυνατο ·
- 11 τω ορει ·
- 16 διηγησαντο δε *pro* και διηγη-
 σαντο
- 18 *litt* ισθεις *vocis* δαιμονισθεις
in ras
- 19 πεποιηκε ·
- 21 *litt* ος *vocis* διαπερασαντος
in ras
- 23 επιθης *corr ex επιθη*
- 26 αυτη (*corr ex αυτης*) *pro*
 εαυτης
- 40 παντας ·
- 41 ταληθα κουμ *L*
litt αι *vocis* εγειραι *in ras*
- 43 *rasura post litt* γν *vocis* γνω
- 6, 2 *om* οτι
- 3 επ (*litt* π *in ras*) *pro* εν
- 7 δωδεκα *add* μαθητας αυτου
- 8 παρηγγελλεν (*litt* ε *prima supra script et litt* λ *prima in ras*)
 ει μη ραβδον μονον (*in ras*)
in marg
- 11 αν *corr ex εαν*
- 6, 11 τον² *a posteriori manu*
 και (*corr ex η*) *pro* η¹
- 15 αλλοι¹ *add* δε (*in ras*)
om η
- 17 *om* τη
- 20 *litt* αγι *vocis* αγιον *in ras*
 ακουων (*litt* ων *in ras*) *pro*
 ακουσας
- 23 *om* και ωμοσεν αυτη οτι ο εαν
 με αιτησης δωσω σοι
- 24 *litt* ο *vocis* αιτησομαι *in ras*
- 29 *om* τω
- 30 και³ *in ras*
- 31 *rasura post litt* ι *primam*
vocis ιδιαν
 οι² *in ras*
 ευκαιρουν
- 32 απηλθεν
- 33 *om* οι οχλοι
 αυτους (*corr ex αυτον*) *pro*
 αυτον¹
 προηλθον *corr ex προσηλθον*
- 34 ο ιησους ειδε *in ras a poste-
 riori manu*
- 35 *om* αυτω
- 37 αγορασομεν (*litt* ο *in ras*)
- 38 *om* και¹ (*rasura ante ιδετε*)
- 44 *om* ωσει
- 45 βηθσαιδα (*rasura post vocem*)
- 52 αυτων η καρδια
- 53 γεννησαρετ (*corr ex γεννησα-
 ρετ*)
- 55 *litt* βατ *vocis* κραββατοις *in ras*
- 56 οπου *add* δ
 αψονται (*litt* ο *in ras*)
 οσοι *in ras*
om αν²
- 7, 2 απτον (*litt* ον *in ras*)
 εμεμφαντο *in marg a poste-
 riori manu*

- 7, 4 βαπτισονται *corr ex ραντι-
σονται*
 11 οφεληθης (*corr ex ωφεληθης*)
 12 αυτου¹ *in ras*
 αυτου² *in ras*
 14 *litt αν vocis* παντα *in ras et
litt τα supra script*
 16 *om ει τις . . . ακουετω (sed
olim in marg)*
 17 επηρωτησαν (*litt ησαν in ras*)
 23 ταυτα παντα
 24 *om την*
 26 συραφοινικισσα
 εκβαλη
 31 εξελθων *add ο ιησους (in ras)*
 33 *litt α prima vocis* απολαβο-
 μενος *supra script et litt
πο in ras*
 αυτου (*corr ex αυτον*) *pro
αυτον*
 εκ (*in ras*) *pro απο*
 35 γλωττης (*litt ττ in ras*)
 8, 2 ημεραι
 3 νηστις (*litt ι in ras*)
 ηκουσι
 12 στεναξας (*rasura ante vocem*)
 13 το¹ eras
 22 βηθσαιδα (*corr ex βηθσαιδαν*)
 23 ηγαγεν (*litt εξ olim supra
script*)
 25 ανεβλεψε (*litt αν et litt ψε in
ras*) *pro ενεβλεψε*
 26 τον *supra script*
 31 και⁴ *add των*
 32 προσλαβομενος *corr ex προσ-
καλεσαμενος*
 35 εαυτου ψυχην
 9, 1 *litt ι vocis* γευσονται eras
 2 *om τον*²
*om τον*³
 4 μωση
 9, 5 μωση
 6 λαλησει
 7 *om λεγουσα*
 9 και *ante καταβαινοντων
litt αν vocis* οταν *in ras*
 13 *om και*¹
 16 *litt συ vocis* συζητειτε *supra
script*
 εαυτους *pro αυτους*
 20 *litt εγκα vocis* ηνεγκαν *in ras*
 τον ιησουν (*ιησουν in ras*) *pro
αυτον*²
 ιδον (*corr ex ιδων*)
 22 το *post eis*¹ *a posteriori manu,*
sed postea eras
 23 το eras
 28 διατι (*litt δια in ras*) *pro οτι*
 30 επορευοντο (*litt ε prima in
ras*)
 35 εστω
litt ιακων vocis διακονος *in
ras*
 38 *om ο*
 39 ου *pro ουδεις*
 41 *om τω*
 42 εαν *pro αν*
 μικρων *add τουτων (a poste-
riori manu)*
 45 εις την ζωην εισελθειν
 10, 1 *om δια του*
 2 οι eras
 7 *litt ει primae vocis* κατα-
 λειπει *in ras*
 8 σαρξ μια
 10 τουτου *pro του αυτου*
 11 αυτη (*corr ex αυτην*) *pro
αυτην*
 14 *om και*²
 16 ευλογει
 17 πορευομενου (*litt εκ olim
supra script*)

- 10, 19 *om* μη φονευσης
 κλεψης *add* μη πορνευσης (μη
in ras)
- 21 *ihousus supra script a poste-*
riori manu
 αυτω¹ *litt* ω *a posteriori*
manu
 αυτω² *litt* ω *a posteriori*
manu
om τοις
- 24 *om* τοις²
litt θειν *vocis* εισελθειν *in ras*
- 25 *om* της¹ (*sed olim supra*
script)
 διελθειν (*litt* δι *in ras*) *pro*
 εισελθειν
- 27 *om* τω¹
om εστι (*sed olim supra*
script a posteriori manu)
- 28 ηρξατο δε (*δε supra script a*
posteriori manu) *pro* και
 ηρξατο
- 29 *om* ο *ihousus*
om αμην λεγω υμιν
 και *add* ενεκεν
- 31 *om* οι
- 32 παλιν *add* ο *ihousus* (*in ras*)
- 33 *om* τοις²
- 35 *om* οι
- 39 *ihousus* *eras*
- 40 *om* μου²
- 41 *om* περι ιακωβου και ιωαννου
- 43 υμων διακονος
- 44 εαν *pro* αν
- 47 *litt* ω *vocis* ναζωραιος *in ras*
- 48 πολλα (*corr ex πολλοι*) *pro*
 πολλοι
- 49 εγειραι *corr ex* εγειρε
- 51 ραββουνι
- 52 *litt* ε *prima vocis* ανεβλεψε
in ras a posteriori manu
- 10, 52 *litt* ει *vocis* ηκολουθει *in ras*
- 11, 1 βηθθαγι (*corr ex* βηθθαγη)
 3 αποστέλλει
 4 τον *in ras*
 5 εστωτων (*litt* ω *prima in ras*)
 9 προαγοντες *add* δε
 18 ηκουσαν *corr ex* ηκουον
litt αρ *vocis* αρχιερεις *in ras*
 20 εξηραμενην (*corr ex* εξηραμ-
 μενην)
 21 εξηραται
 22 αποκριβεις *add* ο
 24 αιτησθε (*litt* η *in ras*)
 25 στηκετε (*litt* ετ *in ras*)
 32 *om* εαν
 33 *om* αποκριβεις
- 12, 3 *litt* ει *vocis* εδειραν *in ras*
 5 *litt* ε *prima et litt* es *vocis*
 δεροντες *in ras*
 αποκταινοντες *litt* ο *prima et*
litt ταινοντες *in ras*
- 19 αναστηση
- 23 *om* ουν
- 26 του *pro* της
- 27 θεος¹ *add* θεος
 θεος² *eras*
- 29 πασων *corr ex* παντων
 εντολη *corr ex* των εντολων
 σου (*in ras*) *pro* ημων
- 31 δευτερα *add* δε (*in ras*)
 εαυτον *pro* σεαυτον
- 32 ειπες (*litt* ε *ultima in ras*)
pro ειπας
 θεος *in ras*
- 33 *om* των²
- 35 εστι *add* του (*a posteriori*
manu)
- 36 *om* τω¹
om τω²
 λεγει *pro* ειπεν²
- 38 ασπασμοις (*litt* ι *in ras*)

- 12, 39 πρωτοκαθεδριαῖς (*litt ι ultima a posteriori manu*)
 πρωτοκλισιαῖς (*litt ι ultima a posteriori manu*)
 41 *litt ι vocis* γαζοφυλακίου *in ras*
litt ι vocis γαζοφυλακίου *in ras*
 43 *litt ι vocis* γαζοφυλακίου *in ras*
 44 *litt β vocis* βιον *in ras et rasura post vocem*
 13, 2 ο δε (*in ras*) *pro* και ο
 4 ταυτα παντα (*in ras*)
 11 μεριμνατε
 λαλησετε (*corr ex λαλησητε*)
pro λαλησητε
 14 εστως
 15 *om* δε
 21 *om* η
 πιστευετε
 28 *litt ετ vocis* μαθετε *in ras et litt ε ultima supra script*
 32 η *pro* και της
 14, 1 *litt τουν vocis* εξητουν *in ras om εν*
 3 τον *pro* το
 6 εν εμοι *pro* εις εμε
 8 εσχεν
 μου *in ras*
 9 αμην *add* δε
 εαν *pro* αν
 10 *om* ο¹
 11 αργυρια
 12 ετοιμασομεν (*corr ex ετοιμασωμεν*)
 15 ανωγειων
 25 γεννηματος
 27 εν εμοι εν τη νυκτι ταυτη *in marg a posteriori manu*
- 14, 30 *om* *add* συ
 31 απαρνησωμαι
 32 γεθησμανι
 33 *om* του²
 35 προελθων *corr ex* προσελθων
 40 οι οφθαλμοι *in marg*
 41 *om* το²
 45 λεγει *add* αυτω
 47 *om* τις
 51 ηκολουθησεν
 58 ημεις *in ras*
 60 *om* το
 62 εκ δεξιων καθημενον
 65 εβαλλον *corr ex* ελαβον
 68 εξω *in ras*
 71 *litt ειν vocis* ομνυειν *in ras*
 72 το ρημα ο
 15, 11 ανεπεισαν (*litt επ in ras*) *pro*
ανεσεισαν
 18 ο βασιλευς
 20 αυτου (*corr ex* αυτον) *pro*
*αυτον*¹
litt εξ vocis εξαγουσιν *in ras*
 22 γολγοθα *corr ex* γολγοθαν
 24 διαμεριζονται
 30 *litt βα vocis* καταβα *in ras*
 31 *om* δε
 32 πιστευσωμεν *add* αυτω (*in ras*)
 33 ενατης
 34 ενατη
 λιμα (*rasura post litt ι*)
 40 *om* και²
 43 ελθων *pro* ηλθεν
 47 μαρια² *add* η
 16, 1 *om* του²
 τον ιησουν
 8 *om* ταχυ
 18 βλαψη

LUKE

- 2, 20 υπεστρεψαν
 21 το παιδιον *in ras*
 24 *om εν νομω κυριου*
   νοσους
 25 ην αγιον
 28 αυτον (*corr ex αυτο*) *pro αυτο*
   litt ευ vocis ευλογησε in ras
 34 *litt ευ vocis ευλογησεν in ras*
 39 *litt τ vocis ναζαρετ in ras*
 44 εξητουν
 51 *litt τ vocis ναζαρετ in ras*
 3, 1 ηγεμονιας *corr ex ηγεμονειας*
   2 επι αρχιερεως
   om του
 10 ποιησωμεν *corr ex ποιησωμεν*
 12 ποιησωμεν *corr ex ποιησωμεν*
 14 ποιησωμεν *corr ex ποιησωμεν*
 16 *om απασι*
 18 τω λαω (*corr ex τον λαον*)
 19 *om φιλιππου*
 22 *rasura post σωματικω*
   ευδοκησα
 23 *om ωσει*
   uios add του
   ηλει
 24 ματθα (*in ras*)
   ιαννα corr ex ιωαννα
 25 ματθιου
 26 νααθ
   litt τ secunda vocis ματταθιου
   supra script
   ιωδα
 27 ιωανναν
   νηρει
 28 μελχει
   αδδι corr ex αδδει
 29 ιωση *corr ex ιησω*
   litt ρειμ vocis ιωρειμ in ras
   ματθαν
- 3, 29 λευι *corr ex λευει*
 30 ιωναν *corr ex ιωναμ*
 32 ωβηδ *corr ex ιωβηδ*
 33 αμιναδαμ
   litt ρα vocis αραμ in ras
   αραμ add ιωαραμ
 35 σερουχ
   litt κ vocis φαλεκ in ras
 4, 2 τεσσαρακοντα *add και νυκτας*
   τεσσαρακοντα
 4 *om ο*
 7 εμου
   πασα
 8 *om γαρ*
 9 *om ο*
 11 *om οτι*
 12 *om αποκριθεις*
 16 *litt τ vocis ναζαρετ in ras*
 18 ευαγγελισασθαι
 23 τη¹ *in ras*
 26 σαραφθα (*litt αφθα in ras*)
 27 *rasura post litt εκα vocis*
   εκαθαρισθη
 29 *om της*²
   rasura post litt ι vocis
   κατακρημνισαι
 31 κατηλθεν *add ο ιησους*
 33 *litt κραξε vocis ανεκραξε in*
   ras
   om φωνη μεγαλη
 35 *om το*²
 38 *om η*
 5, 1 γενησαρετ (*corr ex γεννησα-*
   ρετ)
   2 ειδε δε (*δε in ras*) *pro και ειδε*
   6 πληθος ιχθυων
   8 του *in ras*
   19 *om δια*¹
   23 σου *supra script*

- 5, 23 *εγειρε*
 24 *ιδητε*
om της
εγειρε (litt ai supra script)
 25 *ο pro ω*
 28 *παντα (corr ex απαντα)*
 29 *om ο*
 30 *μετα add των*
 36 *ιματιον παλαιον corr ex ιμα-*
τιω παλαιω
om επιβλημα²
 6, 4 *προθεσεως in marg*
 5 *litt τι vocis οτι in ras*
κυριος in ras
 7 *om αυτον*
κατηγοριαν κατ (corr ex κατη-
γορειν, ut videtur)
 8 *εγειραι corr ex εγειρε*
 9 *ουν in ras*
om ο
αποκτειναι pro απολεσαι
 10 *αυτω pro τω ανθρωπω*
om ουτω
 19 *παντας add in marg και προσ-*
καλεσαμενος ο ιησους τους
δωδεκα μαθητας αυτου εδω-
κεν αυτοις δυναμιν και εξου-
σιαν επι παντα τα δαιμονια
και νοσους θεραπευειν και
απεστειλεν αυτους κηρυσσειν
την βασιλειαν του θεου και
ιασθαι τους ασθενουντας και
ελεγεν αυτοις ο ακουων υμας
(a posteriori manu)
 23 *χαρητε*
 26 *om υμιν*
om παντες
 27 *αλλα (corr ex αλλ)*
 28 *om και*
 33 *litt η vocis αγαθοποιητε in*
ras
 6, 35 *om του*
 37 *om μη καταδικαζετε και ου μη*
καταδικασθητε
 40 *κατηρτισμενος δε πας εσται*
ως ο διδασκαλος αυτου in
marg
 45 *αυτου³ ερας*
 48 *ο ποταμος in marg a poste-*
riori manu
 7, 6 *μου υπο την στεγην*
 8 *εμαυτον corr ex εμαυτου*
 9 *ουτε pro ουδε*
 11 *τω pro τη*
ναιν corr ex ναιιν
om αυτω
 12 *litt εως vocis πολεως² in ras*
ικανος in ras
 13 *αυτη¹ corr ex αυτην*
 16 *παντας*
 21 *εθεραπευσε add ο ιησους*
 28 *προφητης in ras*
 31 *om ειπε δε ο κυριος*
 33 *μη (corr ex μητε¹)*
 34 *φιλος τελωνων*
 35 *om παντων*
 46 *μου a posteriori manu*
 8, 3 *αυτοις pro αυτω*
 8 *εις pro επι*
 15 *υπομονη add ταυτα λεγων*
εφωνει ο εχων ωτα ακουειν
ακουετω
 16 *om δε*
 18 *εαν pro αν*
εαν pro αν
 21 *αυτον in ras*
 22 *litt ε prima vocis ενεβη in ras*
 29 *παρηγγειλε*
 32 *litt ουν vocis παρεκαλουν in*
ras
 33 *εισηλθον*
 34 *om απελθοντες*

- 8, 42 *litt ηρ vocis θυγατηρ in ras*
litt ης vocis μονογενης in ras
ως in ras
- 43 *ιατροις pro eis ιατρους*
- 48 *δε add ιησους*
- 51 *ελθων*
ιωαννην και ιακωβον
- 9, 1 *om μαθητας αυτου*
- 3 *μηδε (litt δ in ras) pro μητε⁵*
- 4 *αν corr ex εαν*
- 5 *εαν pro αν*
- 7 *om παντα*
- 9 *om ο*
- 10 *βηθσαιδαν*
- 12 *τους οχλους (corr ex τον οχλον)*
- 13 *ιχθυες δυο*
αγορασομεν (corr ex αγορασωμεν)
- 15 *και εποηισαν ουτω in ras*
- 16 *μαθηταις add αυτου*
- 20 *om ο*
- 23 *om καθ ημεραν*
- 24 *εαν pro αν¹*
αυτου ψυχην
- 25 *ωφελειται corr ex οφελειται*
- 27 *litt ηκο vocis εστηκοτων in ras*
γευσωνται
- 28 *ως (corr ex ωσει)*
om τον
- 33 *om ο¹*
μιαν μωση
- 36 *ο α posteriori manu*
- 38 *διδασκαλε α posteriori manu*
(κυριε olim aderat)
επιβλεψαι
- 40 *εκβαλωσιν*
- 41 *τον υιον σου ωδε*
- 49 *om τα*
- 52 *αυτου corr ex εαυτου*
- 55 *om υμεις*
- 9, 56 *om ο γαρ υιος . . . αλλα σωσαι*
- 58 *litt ειν vocis πετεινα in ras*
- 62 *om ο ιησους*
- 10, 1 *ιησους (corr ex κυριος) pro κυριος*
litt ε prima vocis εμελλεν in ras
- 2 *εκβαλη*
- 6 *om μεν*
- 8 *om δ*
- 9 *om εφ υμας*
- 12 *om δε*
- 13 *χωραζιν (corr ex χωραζειν)*
- 15 *om του*
litt η prima vocis καταβιβασθηση in ras
- 17 *δε in ras*
- 20 *om μαλλον*
- 22 *μοι παρεδοθη*
- 32 *ιδων add αυτον*
- 35 *και² in ras*
ειπεν corr ex ειπων
- 36 *πλησιον δοκει σοι*
- 39 *των λογων*
- 11, 2 *προσευχησθε corr ex προσευχεσθε*
- 4 *παντι olim add τω*
- 6 *om μου*
- 8 *αυτω¹ in ras*
οσον
- 9 *ανοιχθησεται*
- 10 *ανοιχθησεται*
- 11 *η pro ει*
- 13 *δοματα αγαθα*
- 18 *om και*
- 25 *ευρισκει add σχολαζοντα*
- 26 *ελθοντα*
- 27 *μασθοι (corr ex μαστοι)*
- 31 *σολομωνος (corr ex σολομωντος)*

- 11, 31 *σολομωνος* (*corr ex σολομων-
τος*)
 32 *νινευι* *corr ex νινευηται*
 33 *οτι δε*
     κρυπτην
     οτι ουδε υπο τον μοδιον
 36 *εχον τι* *corr ex εχων*
 38 *προτερον* (*litt οτερον in ras*)
     pro πρωτον
 40 *το εσωθεν και το εξωθεν*
 41 *εσται*
 44 *οτι οι* ²
 54 *οτι και*
 12, 4 *αποκτενοντων*
     7 *φοβηθητε* (*litt ηθητ in ras*)
     πολλω (*corr ex πολλων*)
     8 *litt ει vocis ομολογησει in ras*
     9 *εμπροσθεν* (*corr ex ενωπιον*)
         pro ενωπιον ¹
     11 *litt ε ultima vocis μεριμνατε*
         in ras
     15 *αυτω* *pro αυτου* ¹
     16 *litt ευ vocis ευφορησεν in ras*
     20 *αφρον*
     21 *πλουτων* *add ταυτα λεγων*
         εφωνει ο εχων ωτα ακουειν
         ακουετω (*in ras restitut*)
     22 *ενδυσεσθε* (*corr ex ενδυσησθε*)
     24 *ου* *pro ουδε* ¹
         litt ει vocis πετεινων in ras
     28 *χορτον* *add τον* (*a posteriori*
         manu)
     31 *παντα* *in marg a posteriori*
         manu
     32 *ηυδοκησεν*
     36 *litt ω vocis αυτω in ras*
     46 *υποκριτων* (*fortasse corr ex*
         απιστων) *pro απιστων*
     49 *επι* *pro εις*
     53 *επι* *pro εφ*
     58 *βαλη*
 12, 59 *τον* *pro το*
 13, 2 *ταυτα* (*litt αυ in ras*) *pro*
     τοιαυτα
     3 *μετανοσητε* (*litt ση in ras*)
     5 *ωσαντως* (*corr ex ομοιως*) *pro*
         ομοιως
     6 *ζητων καρπον*
     8 *κοπρια*
     9 *αυτην* *add ταυτα λεγων εφω-*
         νει ο εχων ωτα ακουειν
         ακουετω
     15 *ιησους* *pro κυριος* (*in ras*)
         υποκριται
     19 *litt ει vocis πετεινα in ras*
     20 *οτι και*
     21 *εκρυψεν*
     26 *αρξεσθε* *corr ex αρξησθε*
     27 *οι* *supra script*
     28 *οψεσθε* (*corr ex οψησθε*)
     29 *οτι* *απο* ²
     34 *αποκτενονουσα* (*corr ex απο-*
         κτεινουσα)
     35 *οτι ερημος*
         οτι αμην
         λεγω δε
 14, 2 *υδροπικος*
     5 *υιος* *pro ονος*
     8 *litt η secunda vocis κληθης in*
         ras
     10 *αναπεσε*
     15 *αριστον* *pro αρτον*
     16 *μεγαν*
     19 *πεντε* *in ras*
     24 *δειπνου* *add πολλοι γαρ εισι*
         κλητοι ολιγοι δε εκλεκτοι
     27 *ειναι μου*
     28 *litt προ vocis προς in ras*
     32 *πορρω αυτου*
     15, 5 *αυτου* *pro εαυτου*
         8 *λυχνον* *corr ex λυχνιαν*
         litt η vocis ευρη in ras

- 15, 17 αρτων *corr ex* αρτον
 20 αυτου *pro* εαυτου
 26 *om* αυτου
 ειη *corr ex* ει
 16, 1 *om* και¹
 5 χρεωφειλετων *corr ex* χρεο-
 φειλετων
 6 βαδους (*litt δ in ras*)
 15 *om* εστιν
 22 *om* του
 25 ωδε *pro* οδε
 17, 4 *om* επι σε
 7 *os in ras*
 ελθοντι (*litt ε in ras*) *pro*
 εισελθοντι
 αναπεσε
 16 *om* επι προσωπον
 21 η¹ *in ras*
 24 *ws pro* ωσπερ
om η²
 26 *om* του¹
om και²
 27 εγαμιζοντο
 34 *om* ο¹
 18, 1 προσευχεσθαι *add* αυτοις (*in*
ras)
 5 *litt* η *vocis* υπωπιαζη *in ras*
 6 ηκουσατε (*litt* η *in ras*)
 7 ποιηση
 8 την² *in ras*
 9 *om* και¹
 14 η *add* γαρ
 22 *litt* ε *vocis* ετι *in ras*
 25 διελθειν (*corr ex* εισελθειν)
pro εισελθειν¹
 28 *om* ο
 33 τη τριτη ημερα
 34 κεκαλυμμενον (*litt* αλυ *in ras*)
pro κεκρυμμενον
 36 ειη *corr ex* ει
 43 *litt* θ *vocis* θεω *in ras*
- 19, 4 *oti di in ras*
 ημελλε *corr ex* εμελλε
 7 παντες
 8 ιησουν (*corr ex* κυριον) *pro*
 κυριον
 12 *om* ειπεν ουν
 15 και² *in ras*
 16 μνας (*corr ex* μνα) *pro* μνα
 18 μνας (*corr ex* μνα) *pro* μνα
 23 *om* την
 29 βηθσφαγι (*corr ex* βηθφαγη)
 30 ον *corr ex* ω
 37 ηρξατο
 40 *oti eras*
 41 αυτην *pro* αυτη
 43 *om* και περικυκλωσουσι σε
 47 *om* το
 48 ποιησουσιν (*corr ex* ποιησω-
 σιν)
 20, 5 *om* ουν
 8 και ο *in ras*
 9 *om* τις
 19 *ras in ras*
om τον λαον
 24 *litt* επι *vocis* επιδειξατε *in ras*
 25 ουν *pro* τοιουν
 28 μωσης *corr ex* μωυσης
litt vos *vocis* τινος *in ras*
 32 *om* δε
 35 εκγαμιζονται (*litt* εκ et ζο *in*
ras)
 40 επερωτησαι
 45 εαυτου (*litt* ε *in ras*) μαθηταις
 21, 1 *litt* ι *vocis* γαζοφυλακιον *in*
ras
 2 τινα και
 4 εβαλε *add* ταυτα λεγων εφω-
 ρει ο εχων ωτα ακουειν
 ακουετω
 12 παντων
 14 *om* εις

- 21, 16 και συγγενων και φιλων και αδελφων
 17 δια το ονομα μου υπο παντων
 20 δε *supra script a posteriori manu*
 22 *om* του πληρωθηναι παντα τα γεγραμμενα
 24 πεσουνται *add εν (in ras)*
 25 ηχουσης *corr ex ηχους*
 32 *om* οτι
 33 παρελευσεται
 34 βαρηθωσιν αιφνιδως (*litt ω in ras*)
 36 *om* ταυτα
 37 εν τω ιερω *in marg* των ελαιων *pro* το καλουμενον ελαιων
 22, 3 ο *a posteriori manu* επιλεγομενον (*litt λεγο in ras*) *pro* επικαλουμενον
 4 *om* τοις ²
 9 ετοιμασομεν (*corr ex* ετοιμασωμεν)
 12 ανωγειν (*corr ex* αναβαιναι)
 13 *litt* ρηκε *vocis* ειρηκεν *in ras*
 16 *om* ουκετι
 18 γεννηματος
 23 *om* αρα
 30 *om* εν τη βασιλεια μου καθισεσθε
 32 εκλιπη
 34 φωνηση
 35 *om* και υποδηματων ουθενος
 36 πωλησει αγορασει
 41 προσηυχето *corr ex* προσηυξατο
 43 *hic versus obelis notatus est*
 44 *hic versus obelis notatus est*
 47 αυτους (*corr ex* αυτοις) *pro* αυτων
 22, 49 αυτω *in ras* παταξωμεν
rasura post εν
 50 *om* τις
 52 εξηλθατε *aut* εξηλθετε (*corr ex* εξεληλυθατε)
 54 *om* και εισηγαγον αυτον
 55 καθισαντων
 56 *litt* ατενισ *vocis* ατενισασα *in ras*
litt τω *vocis* αυτω *in ras*
 60 ο³ *eras*
 66 *om* τε ηγαγον αυτων *pro* εαυτων
 23, 1 ηγαγον
 2 και *in ras*
 11 ο *in ras* *litt* ον *vocis* αυτον² *in ras*
 12 *om* μετ αλληλων
 14 *om* εγω
 15 πεπραγμενον *add εν (in ras)*
 18 *om* τον
 25 αυτοις (*add* τον βαβαβαν) *in marg a posteriori manu* *litt* το *primae vocis* ητουντο *in ras*
 26 *om* του¹
 28 *om* ο ιησους
 29 μασθοι
 33 τον¹ *in ras* λεγομενον (*corr ex* καλουμενον) *pro* καλουμενον
 48 θεωρουντες τα γενομενα *in marg a posteriori manu* εαυτων *corr ex* αυτων
 51 *om* και αυτος
 53 μνημειω (*corr ex* μνηματι)
 55 *om* και¹
 24, 1 *litt* ο *vocis* βαθεος *in ras*
 4 ανδρες δυο
 9 παντα ταυτα

- 24, 10 *om* ησαν δε
 18 *om* εν¹
 εν ταυταις ταις ημεραις
 36 λαλουντων *add* και (*a posteriori manu*)
 των μαθητων αυτου *pro* αυτων²

- 24, 40 *litt* ε *prima vocis* επεδειξεν *in ras*
 42 αυτω *corr ex* αυτον
 μελισσιου *corr ex* μελισσεου
 46 *om* οτι
 50 δε *in ras*

JOHN

- 1, 28 βηθανια (*corr ex* βηθαβαρα)
pro βηθαβαρα
 32 ως *pro* ωσει
 35 *om* παλιν
 38 δε *in marg*
 40 *om* δε
 42 μεσιαν
om ο²
 43 *om* δε
 44 επαριον
 αυτω *add* ο ιησους
 46 μωυσης
 του *in ras*
litt τ *vocis* ναζαρετ *in ras*
 47 *litt* τ *vocis* ναζαρετ *in ras*
 48 *om* ο
 49 *om* ο
 2, 10 *litt* σ *secunda vocis* ελασσω
supra script
 17 καταφαγεται
 19 *om* ο
 22 *om* αυτοις
 τη γραφη και *in ras*
 ω ειπεν ο ιησους *in ras*
 23 εν¹ *add* τοις
om αυτου²
 24 παντα (*corr ex* παντας)
 3, 2 αυτον (*in ras*) *pro* τον ιησουν
 3 *om* ο
 15 *litt* η *vocis* εχη *in ras*
 16 *litt* ο *vocis* αποληται *corr ex* ω
litt η *vocis* εχη *in ras*
 22 βαπτιζον (*litt* ο *in ras*)

- 3, 25 ιουδαιου (*corr ex* ιουδαιων)
 28 *om* μοι
 29 φωνην του *in ras*
 36 τω νιω *corr ex* αυτω
 οφεται *add* την
 4, 5 λεγομενης (*corr ex* λεγομενην)
 ο *corr ex* ω
 ιακωβ *in marg*
 13 *om* ο¹
 20 τω ορει τουτω
 25 μεσιαν (*restitut*)
 30 εξηλθον *corr ex* εξηλθεν
om ουν
 31 μαθηται *add* αυτου (*a posteriori manu*)
 35 *om* επι
 τετραμηνος
 36 χαιρη *corr ex* χαιρει
 37 ο² ερας
 44 *om* ο
 46 παλιν ο ιησους
 47 τον νιον αυτου
 49 μου *a posteriori manu*
 50 αυτω² *add* ο
 51 υιος (*corr ex* παις) *pro* παις
 53 *om* ο ιησους οτι (ο κυριος οτι *in marg a posteriori manu*)
 5, 1 ην *add* η (*a posteriori manu*)
 2 τοις *in ras*
litt επι *vocis* επιλεγομενη *in ras*
 4 *hic versus asteriscis notatus est*

- 5, 4 εταρασσε *corr ex εταρασσετο*
 7 βαλη
 8 εγειραι *corr ex εγειρε*
 κραβατον *corr ex κραβαττον*
 9 κραβαττον
 10 κραβαττον
 11 κραβαττον
 12 *hic versus in marg a posteriori manu*
 14 τι σοι *in ras*
 19 *litt η vocis βλεπη in ras*
 24 *οτι in ras*
 των λογων (*corr ex τον λογον*)
 26 *εχει in marg*
 32 μαρτυρια *add αυτου (in ras)*
 44 παρα¹ *corr ex παρ*
 6, 1 *οι της γαλιλαιας*
 5 αγορασομεν *corr ex αγορα-*
 σωμεν
 6 ημελλε
 10 *οι ουν*
 οι ερας
 11 εδωκεν
 12 αποληται *corr ex απωληται*
 13 κοφινους *corr ex κωφινους*
 19 γινομενον *corr ex γενομενον*
 22 *litt εις vocis συνεισηλθε supra*
script a posteriori manu
 24 και¹ *in ras*
 28 ποιουμεν *corr ex ποιωμεν*
 29 *οι ο*
 πιστευσητε *litt σ prima in*
ras (restitut)
 απεσταλκεν (*litt αλκ in ras*
restitut)
 35 *ουν (in ras) pro δε*
 36 *litt ει vocis ειπον in ras*
 40 γαρ (*in ras*) *pro δε*
 41 εκ του ουρανου καταβας
 44 αυτον² *add εν*
 45 *οι του¹*
- 6, 45 ακουων
 55 αληθης (*corr ex αληθως*) *pro*
 αληθως¹
 αληθης (*corr ex αληθως*) *pro*
 αληθως²
 58 *ζησεται corr ex ζησει*
 62 θεωρειτε
 64 *μη in ras*
εστιν in ras
 69 *οι και εγνωκαμεν*
 70 *οι ο ιησους*
εις εξ υμων
 7, 1 ηθελεν *corr ex ηθελον (corr*
ex ειχεν εξουσιαν)
 12 *οι δε*
 οχλον *in ras*
 16 απεκριθη *add ουν (in ras)*
 21 *οι ο*
 22 *ημιν pro υμιν*
 29 *οι δε*
 32 υπηρετας οι φαρισαιοι και οι
 αρχιερεις
 33 *οι αυτοις*
 39 *οι ο*
 40 τον λογον *corr ex των λογων*
 41 *litt αλλ vocis αλλοι² in ras*
et litt οι supra script
οι δε
 42 *litt τι vocis οτι in ras*
ην supra script
 52 *litt ηγερεν vocis εγγηγεραι in*
ras
 53 *επορευθησαν (in ras restitut)*
 8, 1 και ο ιησους *pro ιησους δε*
ελαιων add μονος (in ras)
 2 ορθρου δε *in ras*
 παλιν *add βαθεος (in ras)*
 ηλθεν ο ιησους (*in ras*) *pro*
παρεγενετο
οι ο λαος
 3 *ουν pro δε*

- 8, 3 *om* προς αυτον
*epi pro en*¹
- 4 ταυτην ευρομεν *pro* αυτη η
 γυνη κατεληφθη
ep αυτω φωρω (*corr ex φωρω*)
pro επαυτοφωρω
μοιχευομενην
- 5 *om en* δε τω νομω
 ο δε *ante* μωσης
om ημιν
λιθαζειν pro λιθοβολεισθαι
- 6 *ελεγον corr ex ειπον*
κατηγορησαι (litt ησαι in ras
restitut)
- 7 *litt ky vocis ανακυψας in ras*
(fortasse corr ex αναβλε-
ψας)
autois pro προς αυτους
om του
ep αυτην λιθον
- 8 *om* κατω
- 9 *om* και υπο της συνειδησεως
ελεγχομενοι
om εως των εσχατων
ιησους μονος (corr ex ο ιησους
μονος)
ουσα pro εστωσα
- 10 *om* και μηδενα θεασαμενος
πλην της γυναικος
ειπεν αυτη corr ex ειδεν αυτην
γυναι pro η γυνη
om εκεινοι
οι κατηγοροι σου in marg a
posteriori manu
- 11 αυτη *in ras*
 και *add* απο του νυν
- 12 αυτοις ο ιησους
περιπατηση
- 14 *om* υμεις δε ουκ οιδατε ποθεν
ερχομαι και που υπαγω (sed
olim in marg)
- 8, 18 μαρτυρει περι εμου *in marg a*
posteriori manu
- 19 *om* ο²
- 20 γαζοφυλακιω *corr ex* γαζο-
φυλακειω
- 24 ουν *in ras*
om γαρ
- 27 *εγνωσαν olim add* δε
- 33 και *olim ante* απεκριθησαν
- 39 *om* αν
- 40 πατρος μου (*corr ex* θεου) *pro*
θεου
- 42 ουν *in ras restitut*
- 44 εκ¹ *add* του
- 48 *om* ουν
- 52 γευσθαι
- 53 *om* συ²
- 54 ημων *pro* υμων
- 57 ουν *in ras*
- 9, 3 *om* ο
- 9 *om* οτι¹
εκεινος add δε
- 10 ηνεωχθησαν (*corr ex* ανεωχ-
θησαν)
- 11 εμοι (*in ras*)
- 15 ηρωτησε (*corr ex* ηρωτων)
μου επι τους οφθαλμους
- 16 του *in ras*
- 20 *om* αυτοις
- 21 εαυτου *pro* αυτου²
- 27 ηκουσατε *corr ex* επιστευσατε
- 28 *om* ουν
- 33 μη eras
- 40 υμεις *pro* ημεις
- 10, 6 *litt va vocis τινα supra*
script a posteriori manu
- 7 *om* οτι
- 8 *om* *pro* εμου
- 16 εισιν (*litt eis in ras*) *pro*
εστιν
- 22 *om* τοις

- 10, 23 *om* του
 σολομωνος
 26 *om* οτι ουκ (*vox* οτι *et litt κ in ras*) *pro* ου γαρ
om καθως ειπον υμιν (*sed fortasse olim in marg*)
 28 *litt* ει *vocis* αρπασει *in ras*
 39 ουν *supra script a posteriori manu*
 42 εις αυτον εκει (*εκει in ras restitut*)
 11, 8 οι ιουδαιοι λιθασαι
 9 *om* ο
 ωραι εισιν
 11 ταυτα *pro* τουτο
litt λα *vocis* λαζαρος *supra script*
 20 *om* ο
 21 *om* η
 24 αυτω *add* η
 32 *om* αυτου
 41 ου ην ο τεθνηκως κειμενος *in marg a posteriori manu*
 48 *litt* ευ *vocis* πιστευουσιν *in ras restitut*
litt ν *vocis* εθνος *supra script*
 51 ο *eras*
 54 την *eras*
 57 *om* και¹
 12, 1 μερων *pro* ημερων
 2 ανακειμενων συν *pro* συνανακειμενων
 6 εμελεν *corr ex* εμελλεν
 12 *om* ο²
 13 ελεγον *pro* εκραζον
om ο²
 18 ηκουσαν (*corr ex* ηκουσεν)
 30 *om* ο
 34 τις εστιν ουτος ο υιος του ανθρωπου *in marg*
 35 εως *corr ex* ως
 12, 35 μη *add* η (*in ras*)
 36 εως *corr ex* ως
 37 επιστευον *corr ex* επιστευσαν
 43 *litt* περ *vocis* ηπερ *in ras*
 44 ουν (*in ras*) *pro* δε
 49 δεδωκε (*litt δ prima in ras restitut*)
 13, 3 δεδωκεν *corr ex* εδωκεν
 4 *litt* ου *vocis* του *supra script*
 10 η *eras*
 15 *om* υμων²
 ποιητε *corr ex* ποιειτε
 16 ουδε *in ras*
 17 ποιητε *corr ex* ποιειτε
 32 και (*a posteriori manu*) *ante* ει
 37 *om* ο
 38 φωνηση
 14, 3 *litt* θω *vocis* πορευθω *in ras a posteriori manu*
 ετοιμασαι *pro* και ετοιμασω
 14 *om* hunc versum
 15 μου (*in ras restitut*) *pro* τας εμας
 17 δε *a posteriori manu*
 22 κυριε *add* και
 23 *om* ο¹
 30 *om* γαρ (*sed olim supra script*)
om τουτου
 15, 1 και¹ *in ras restitut*
 6 αυτο (*corr ex* αυτα) *pro* αυτα εις *add* το
 16 ο τι αν (*litt τι in ras*) *fortasse* *corr ex* ο εαν
 20 διωξουσιν *pro* διωξουσιν
 16, 3 *om* υμιν
 4 μνημονευητε *corr ex* μνημονευετε, *ut videtur*
 7 γαρ *add* εγω
 15 λαμβανει

- 16, 27 θεου *in ras*
 33 εχετε (*corr ex εξετε*) *pro*
     εξετε
 17, 1 αυτου *in ras*
     2 ο *in ras*
     δεδωκας *corr ex εδωκας*
     δωσει (*litt ei in ras restitui*)
     pro δωση
     7 εγνωσαν (*corr ex εγνωκαν*)
 11 ω *pro* ους
     rasura post καθως
 14 μισει (*litt ei in ras restitui*)
 20 πιστευοντων
 22 εν ωσι
 24 δεδωκας *pro* εδωκας
 18, 2 *rasura post* αυτον
     rasura post συνηχθη
     4 ο *olim ante* ιησους
     8 *om* ο
 11 *om* σου
     εδωκε
 18 *om* ο
 20 *om* τη
     παντες *pro* παντοτε²
 25 ηρησατο *add* ουν
 27 *om* ο
 28 πρωι (*rasura post vocem*)
 32 εμελλεν (*corr ex ημελλεν*)
 36 *om* ο
 37 *om* ο²
 40 *om* παντες
 19, 6 σταυρωσον² *add* αυτον
     7 θεου υιον
 11 *om* ο¹
 12 εκραυγαζον *pro* εκραζον
     εαυτον *pro* αυτον²
 13 τουτον τον λογον *corr ex*
     τουτων των λογων
     γαβαθα
 14 ωσει *corr ex* ως
- 19, 16 ηγαγον
 17 τοπον *pro* τον²
 20 ο τοπος της πολεως
 23 *rasura post* εποιησαν (*corr*
     ex ποιησαντες, *ut videtur*)
     αρραφος *corr ex* αραφος
 25 κλοπα (*corr ex* κλωπα)
 26 ιδε *pro* ιδου
 27 ο μαθητης αυτην
 28 ιδων (*corr ex* ειδως) *pro* ειδως
 31 η *supra script a posteriori*
     manu
     litt v vocis εκεινου *in ras*
 34 ευθews
 35 εστιν αυτου
 38 *om* δε¹
     om ο¹
 39 δε *in ras*
     ωσει *corr ex* ως
 40 αυτο *add* εν
     μετα των *corr ex* μετ
 20, 2 ηγαπα *pro* επιλει
     αυτοις *add* οτι
     8 *om* ουν
     9 *litt ei* vocis ηδεισαν *in ras*
 11 τω μνημειω *pro* το μνημειον¹
 14 *om* ο
 15 εθηκας αυτον
 19 συνηγμενοι *in marg*
 28 *om* ο¹
 29 *om* θωμα
 31 *om* ο¹
 21, 3 ενεβησαν
 11 ανεβη *corr ex* ενεβη, *ut vide-*
     tur
 12 *rasura post* ετολμα
 14 *rasura post* τουτο
 25 οσα *corr ex* α
     litt ai vocis γραφηται *in ras*

BS 3555 .E3	Edmunds gospel manuscripts IV 546993
JUL 12 '89 AUG 28 '20	E.C. Colwell, Fellow 5815 Drexel ave
JAN 26 '38 JUL 29 '89	DOVOR Suite 407
JUL 29 '82 MAY 11 '88	E.C. Colwell Suite 407
	Link S. 407
Sept. 18 1933	Geo. S. Conrad 1843 E. 77th St.
	Geo. S. Conrad Room 407
Oct 19 40	Jameson

UNIVERSITY OF CHICAGO

BS

546993

3555

Edmunds

E 3

Gospel manuscripts IV

12 '29

EC Colwell Fellow

AUG 28 1928

PLAN 26

Voss - Sept 28/29

6429

Calcutt 64017

MAY 14 3

M.T. Seth

546993

UNIVERSITY OF CHICAGO

51 776 140